

INSPIRE

(Infrastructure for Spatial Information in Europe)

Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών στην Ευρώπη

Αναφορά Κράτους - Μέλους: Κύπρος, 2013

Title	Αναφορά Κράτους - Μέλους: Κύπρος, 2013
Creator	Ανδρέας Χατζηράφτης
Date	26/11/2013
Subject	Τριετής αναφορά προόδου εφαρμογής της Οδηγίας 2007/2/EK (INSPIRE) για τα έτη αναφοράς 2010-2012
Status	
Publisher	Υπουργείο Εσωτερικών Κύπρου
Type	
Description	
Contributor	
Format	Microsoft Office Professional 2010 (.docx)
Source	
Rights	
Identifier	
Language	Ελληνικά
Relation	
Coverage	

These are Dublin Core metadata elements. See for more details and examples <http://www.dublincore.org/>

Version number	Date	Modified by	Comments
0.1	13.9.2013	Ανδρέας Χατζηράφτης	Διαμόρφωση δομής της αναφοράς, συγγραφή των πρώτων ενότητων.
0.2	24.10.2013	Ανδρέας Χατζηράφτης	Ολοκλήρωση της πρώτης έκδοσης της αναφοράς.
0.3	4.11.2013	Μέλη Διευθυντικής Ομάδας INSPIRE	Εισηγήσεις για διορθώσεις στο κείμενο.
0.3	25.11.2013	Ανθή Λακκοτρύπη	Σχόλια και διορθώσεις στο κείμενο.
1.0	12.12.2013	Ανδρέας Χατζηράφτης	Τελική έκδοση.

Περιεχόμενα

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
1 ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ & ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ	2
2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ	3
2.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	4
3 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	5
3.1 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ	5
3.1.1 Σημείο Επαφής Κράτους – Μέλους	5
3.1.2 Δομή διοίκησης και συντονισμού – Συμβούλιο Διαχείρισης	8
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1: ΔΟΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ INSPIRE ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	9
3.1.3 Διαδικασίες σχετικά με την παρακολούθηση εφαρμογής της Οδηγίας INSPIRE και τη σύνταξη αναφορών	13
3.2 ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	14
3.2.1 Διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας	14
3.2.2 Ανάλυση των προβλημάτων διασφάλισης ποιότητας	15
3.2.3 Μέτρα για τη βελτίωση της διασφάλισης ποιότητας	15
3.2.4 Μηχανισμοί πιστοποίησης ποιότητας	15
4 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	15
4.1 ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	15
4.2 ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ INSPIRE	18
4.3 ΡΟΛΟΙ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ	20
4.4 ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	21
4.5 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ	21
4.5.1 Συνεργασίες και συμφωνίες	22
4.5.2 Τεχνολογίες που διευκολύνουν τη συνεργασία και τη συμμετοχή	22
5 ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	23
5.1 ΧΡΗΣΗ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	23
5.2 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΣΥΝΟΛΩΝ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	23
5.3 ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟ	24
5.4 ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	24
5.5 ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ	24
6 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	24
6.1 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ (ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΙΑ)	24
6.2 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟ ΜΕΤΑΞΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΕ	25
6.3 ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ	25
7 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ / ΟΦΕΛΟΥΣ	26
7.1 ΚΟΣΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ INSPIRE	26
• Εθνικός Κατάλογος Γεωπληροφορίας	26
• Πιλοτικές διαδικτυακές υπηρεσίες ανακάλυψης και απεικόνισης	26
• Πληροφοριακό σύστημα Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Υπηρεσιών και Εθνική Γεωπύλη (προϋπολογισμός)	26
• Παρακολούθηση εφαρμογής και σύνταξη αναφορών (monitoring and reporting)	26
• Συντονισμός δικτύου εμπλεκόμενων και εφαρμογή οριζόντιων μέτρων	26
7.2 ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν.46(Ι)/2010 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ INSPIRE	26
7.2.1 Αποδοτικότητα	27
7.2.2 Αποτελεσματικότητα	27
7.2.3 Ευρύτερα κοινωνικοοικονομικά οφέλη	28
7.2.4 Αρνητικά αποτελέσματα από την εφαρμογή της Οδηγίας INSPIRE	28
8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ	29

8.1	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΓΕΠ	30
8.2	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	30
8.3	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	31
8.4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ.....	31

Εκτελεστική Περίληψη

Η παρούσα αναφορά αφορά στην πρόοδο εφαρμογής της Οδηγίας 2007/2/EK (INSPIRE) από την Κυπριακή Δημοκρατία, μετά την ενσωμάτωσή της στο εθνικό δίκαιο με την ψήφιση του Νόμου Ν.43(I)/2010 και αφορά στην περίοδο 2010 – 2012 (συμπεριλαμβανομένων).

Συντάχθηκε σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην Οδηγία καθώς και στην Απόφαση της Επιτροπής με αριθμό 2009/442/EK. Χρησιμοποιήθηκε στο μέγιστο δυνατό βαθμό το πρότυπο σύνταξης αναφορών που προτείνεται από την Ομάδα INSPIRE της ΕΕ, καθώς και οι οδηγίες και οι κατευθύνσεις που έχουν δοθεί κατά καιρούς σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η περίπτωση της Κύπρου, ως προς την εφαρμογή της Οδηγίας INSPIRE έχει μια ιδιαιτερότητα. Ένα πολύ μεγάλο μέρος της αναγκαίας υποδομής χωρικών πληροφοριών έχει ήδη αναπτυχθεί μέσα στα πλαίσια δημιουργίας και λειτουργίας Ενιαίου Συστήματος Πληροφοριών Γης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Το Σύστημα αυτό σχεδιάστηκε με τρόπο ώστε να λειτουργεί και να ικανοποιεί, τόσο τις εσωτερικές ανάγκες του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, όσο επίσης και τις ανάγκες άλλων Τμημάτων, Υπουργείων, Υπηρεσιών και ιδιωτών. Το Σύστημα αυτό λειτουργεί παγκύπρια από το 1997.

Το Σύστημα Πληροφοριών Γης ενημερώνεται διαρκώς και αναβαθμίζεται κατά καιρούς για να συμβαδίζει με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και επίσης να ικανοποιεί νέες ανάγκες. Υπάρχουν χωρικά δεδομένα που καλύπτουν ολόκληρη την χώρα σε διάφορα επίπεδα πληροφοριών και σε διάφορες ακρίβειες. Δίδεται απευθείας πρόσβαση στα δεδομένα και σε άλλα Κυβερνητικά Τμήματα, είτε μέσω του Κυβερνητικού κόμβου, είτε μέσω υπηρεσιών διαδικτύου. Επιπρόσθετα παρέχονται επί καθημερινής βάσης ψηφιακά χωρικά δεδομένα σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο αφού καταβληθούν τα νενομισμένα τέλη. Οι κυβερνητικοί οργανισμοί και υπηρεσίες δεν καταβάλλουν οποιαδήποτε τέλη.

Η εθνική υποδομή χωρικών δεδομένων συνεχίζει να αναπτύσσεται και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε να επιτευχθεί η διαλειτουργικότητα και η πλήρης συμμόρφωση με τις διατάξεις και τις τεχνικές προδιαγραφές που εκδίδονται για την ανάπτυξη της αντίστοιχης ευρωπαϊκής υποδομής.

1 Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

ΓΣΠ	Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών
ΔΑ	Δημόσιες Αρχές
ΔΟΙ	Διευθυντική Ομάδα INSPIRE
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Νόμος Ν.43(Ι)/2010	Ο περί της δημιουργίας υποδομής χωρικών δεδομένων (INSPIRE) Νόμος του 2010
ΟΕ	Ομάδα Εργασίας
Οδηγία INSPIRE ή οδηγία	Οδηγία 2007/2/ΕΚ
ΣΔΙ	Συμβούλιο Διαχείρισης INSPIRE
ΣΔΠΓ	Συμβούλιο Διαχείρισης Πληροφοριών Γης
ΣΠΓ	Σύστημα Πληροφοριών Γης
ΤΚΧ	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
ΤΠ	Τμήμα Περιβάλλοντος
ΤΥΠ	Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής
ΥΠΕΣ	Υπουργείο Εσωτερικών
GIS	Geographical Information System

2 Εισαγωγή

2.1 Ιστορικό

Η Οδηγία INSPIRE ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο της Κυπριακής Δημοκρατίας με την ψήφιση του Νόμου Ν.43(Ι)/2010 στις 14 Μαΐου 2010 (Βλ. Επίσημη Εφημερίδα αρ.4241).

Η ιδιαιτερότητα της Κύπρου συγκριτικά με άλλα κράτη – μέλη της ΕΕ ήταν το ότι μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή είχε ήδη αναπτυχθεί ένα μεγάλο μέρος υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών, η οποία ήταν συγκεντρωμένη στις βάσεις δεδομένων του Συστήματος Πληροφοριών Γης (ΣΠΓ) του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Η παλαιά τεχνολογία, ο τρόπος φύλαξης και διασύνδεσης των δεδομένων και η λειτουργία του ΣΠΓ σε πραγματικό ζωντανό περιβάλλον δεν κατέστησαν εύκολη την άμεση συμμόρφωση με τις επιταγές της οδηγίας σε τεχνολογικό, διοικητικό και θεσμικό επίπεδο. Επιπρόσθετα, η σοβαρή οικονομική κρίση που μαστίζει την Κύπρο τα τελευταία χρόνια κατέστησαν το έργο αυτό ακόμα πιο δύσκολο.

Μέχρι πρόσφατα, η γεωπληροφορία που παραγόταν στο ΣΠΓ βασιζόταν σε προδιαγραφές που είχαν σχεδιαστεί και υιοθετηθεί την δεκαετία του 1990.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας αποτελεί τον επίσημο Κτηματολογικό και Χαρτογραφικό Οργανισμό της Κύπρου. Οι γεωπληροφορίες που παράγονται αφορούν κτηματολογικές, χαρτογραφικές, τοπογραφικές, γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές και άλλες, οι οποίες υπακούουν σε κοινούς κανόνες και τεχνικές προδιαγραφές. Χρησιμοποιούνται ενιαία προβολικά συστήματα και συντεταγμένες που καθιστούν τη διασύνδεση των γεωπληροφοριών ευκολότερη.

Η Κυπριακή Δημοκρατία από το 1986 αναγνώρισε την ανάγκη ύπαρξης ενιαίας υποδομής γεωχωρικών δεδομένων και για τον σκοπό αυτό είχε αναθέσει σε Αυστραλούς εμπειρογνώμονες να ετοιμάσουν σχετική μελέτη. Η μελέτη αυτή ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε το 1987. Μέσα στις βασικές εισηγήσεις της μελέτης περιλαμβανόταν η ψηφιοποίηση όλων των χωρικών και μη χωρικών πληροφοριών και η δημιουργία ενιαίου Συστήματος Πληροφοριών Γης (ΣΠΓ). Ακολούθησε η ετοιμασία λεπτομερούς στρατηγικού σχεδίου και προδιαγραφών. Μετά από δημοσίευση διεθνών προσφορών, ανατέθηκε σε κοινοπραξία εταιρειών ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του ΣΠΓ. Παράλληλα άρχισε το έργο της ψηφιοποίησης όλων των αναγκαίων πληροφοριών. Το ΣΠΓ τέθηκε σε λειτουργία το 1997 και λειτουργεί μέχρι σήμερα σε περιβάλλον SUN/Solaris, Oracle και ArcInfo/ESRI. Το σύστημα αυτό επιδέχθηκε κατά καιρούς διάφορες αλλαγές και αναβαθμίσεις.

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 41.657 ημερομηνίας 13/10/1994, δημιουργήθηκε Συμβούλιο Διαχείρισης Πληροφοριών Γης (ΣΔΠΓ) με πρόεδρο τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών και δέκα άλλα μέλη που εκπροσωπούσαν βασικά υπουργεία, κυβερνητικά τμήματα και μεγάλους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Τον Μάιο του 1995 υποβλήθηκε και εγκρίθηκε από το ΣΔΠΓ Στρατηγικό Σχέδιο για την ανάπτυξη και διαχείριση του Κυπριακού Συστήματος Πληροφοριών Γης. Μέσα στις βασικές εισηγήσεις του Στρατηγικού Σχεδίου περιλαμβανόταν η πλήρης μηχανογράφηση των αρχείων, σχεδίων, χαρτών και διαδικασιών του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, η διαξαγωγή νεάς κτηματικής χωρομετρίας με σύγχρονες μεθόδους, η ανάπτυξη ενός ΣΠΓ και η σταδιακή ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου Κυπριακού Συστήματος Πληροφοριών Γης, με τη συνεργασία και συμμετοχή αριθμού κυβερνητικών τμημάτων, οργανισμών δημόσιας ωφέλειας, αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης κ.α.

Είχε διαφανεί στη συνέχεια ότι η δημιουργία Συστήματος Πληροφοριών Γης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ήταν πολύ σύνθετο και απαιτητικό έργο. Παρόλα αυτά το σύστημα σχεδιάστηκε, αναπτύχθηκε και τέθηκε σε λειτουργία το 1997.

Η εμπλοκή και η συμμετοχή άλλων κυβερνητικών τμημάτων και οργανισμών στη δημιουργία ενιαίας υποδομής χωρικών δεδομένων ήταν αρκετά δύσκολη και πολύ πιο χρονοβόρα απ'ότι αρχικά είχε υπολογιστεί. Δημιουργήθηκαν σταδιακά άλλα περιφεριακά συστήματα και συλλέγηκε μεγάλος όγκος ψηφιακών πληροφοριών. Πολλά από τα δεδομένα που δημιουργήθηκαν βασίστηκαν στο υπόβαθρο γεωγραφικών δεδομένων του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και υιοθέτησαν το ίδιο προβολικό σύστημα και συντεταγμένες. Άλλα συστήματα ακολούθησαν δικές τους προδιαγραφές, προκειμένου να ικανοποιήσουν γρήγορα συγκεκριμένες εσωτερικές ανάγκες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συμβατότητα.

Το Υπουργείο Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο στην υλοποίηση της Οδηγίας INSPIRE στην Κύπρο, ενώ το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και το Τμήμα Περιβάλλοντος, έχουν αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο στην οργάνωση και υλοποίηση της.

Για τον σκοπό αυτό ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέσα στο 2010 ο Περί της δημιουργίας υποδομής χωρικών δεδομένων INSPIRE Νόμος Ν.43(Ι)/2010. Με τον νόμο αυτό, αποσκοπείται η εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Μαρτίου 2007 για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών/δεδομένων που αφορούν περιοχή επί της οποίας η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ή/και ασκεί δικαιοδοτικά δικαιώματα. Περιέχει επίσης ρυθμίσεις που αφορούν στην διαθεσιμότητα, στην ποιότητα και στην οργάνωση πληροφοριών, στην πρόσβαση σε αυτές, καθώς και στην κοινοχρησία τους.

2.2 Μεθοδολογία σύνταξης της αναφοράς

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν πιά πάνω, η παρούσα αναφορά συμπεριλαμβάνει τις σχετικές δράσεις που έχουν υλοποιηθεί την περίοδο 2010-2012 (συμπεριλαμβανομένων). Συμπληρωματικά, γίνεται αναφορά και στις προγραμματιζόμενες δράσεις και στον τρόπο με τον οποίο αυτές αναμένεται να λύσουν τα προβλήματα που παρουσιάζονται σήμερα.

Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη της αναφοράς είναι:

- Συλλογή στοιχείων για τα γεωχωρικά δεδομένα και τις υπηρεσίες που συντηρούν οι δημόσιες αρχές (ΔΑ) της χώρας.
- Συλλογή πληροφοριών μέσω απευθείας επικοινωνίας με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.
- Το περιεχόμενο της ετήσιας αναφοράς σχεδιάστηκε έτσι ώστε να συλλέγεται το σύνολο της πληροφορίας που απαιτείται για τη σύνταξη της παρούσας τριετούς έκθεσης.

3 Συντονισμός και διασφάλιση ποιότητας

3.1 Συντονισμός

3.1.1 Σημείο Επαφής Κράτους – Μέλους

Σύμφωνα με το άρθρο 5 (3)(α) (i) του Ν.43(I)/2010, το Συμβούλιο Διαχείρισης έχει αρμοδιότητα να ορίζει το Σημείο Επαφής της Κυπριακής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του ίδιου νόμου.

3.1.1.1 Στοιχεία επικοινωνίας με το Σημείο Επαφής

Σημείο Επαφής Κράτους – Μέλους	
Όνομασία Δημόσιας Αρχής	Υπουργείο Εσωτερικών
Στοιχεία επικοινωνίας:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση	Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη, 1453, Λευκωσία Κύπρος
URL Ιστοσελίδας Οργανισμού	www.moi.gov.cy
Πρόσωπα Επικοινωνίας	Ανδρέας Χατζηράφτης, Γραμματέας ΣΔΙ και Σημείο Επαφής Ανθή Κουκκουρή-Λακκοτρύπη, Εκπρόσωπος Υπουργείου Εσωτερικών
Τηλέφωνα	(+357) 22 447909 (+357) 22 867813
Fax	(+357) 22 769694 (+357) 22 867872
Email	ahadjiraftis@dls.moi.gov.cy alakkotrypi@dls.moi.gov.cy

3.1.1.2 Ρόλος και Αρμοδιότητες Υπουργείου Εσωτερικών

Το Υπουργείο Εσωτερικών ως το κατ'εξοχή Υπουργείο του πολίτη διαμορφώνει και υλοποιεί την πολιτική του με επίκεντρο τον άνθρωπο. Η πολιτική αυτή διαμορφώνεται μέσα από διάφορες δράσεις. Η ανθρωποκεντρική δράση του Υπουργείου Εσωτερικών βασίζεται στους ακόλουθους άξονες πολιτικής:

1. Ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται προς τον πολίτη, ο οποίος αποτελεί το βασικότερο πυλώνα της πολιτικής του με ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση και εμπέδωση της αξιοκρατίας, αντικειμενικότητας, χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας.
2. Απάβλυνση των στεγαστικών προβλημάτων των εκτοπισθέντων, των παθόντων και των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων του λαού, μέσω της εφαρμογής των νέων στεγαστικών σχεδίων που τέθηκαν σε εφαρμογή την 1.1.2007.
3. Αναβάθμιση του ρόλου και αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με συστηματική σταδιακή διεύρυνση των εξουσιών της και ταυτόχρονα εξασφάλιση οικονομικής αυτοτέλειας για να καταστεί ικανή ν' ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις σύγχρονες απαιτήσεις και να συμβάλει αποδοτικά στην συλλογική προσπάθεια του κράτους στην ανάπτυξη τόσο των αστικών περιοχών όσο και της υπαίθρου. Προώθηση εφαρμογής σειράς μέτρων στήριξης της

υπαίθρου και ενθάρρυνση με οικονομικά κίνητρα της συνεργασίας και της συμπλεγματοποίησης μεταξύ των Τοπικών Αρχών και άλλων φορέων τοπικής εξουσίας.

4. Εντατικοποίηση των προσπαθειών για εκσυγχρονισμό και απλοποίηση των διαδικασιών που αποδεικνύονται ανεπαρκείς να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις και ανάγκες των πολιτών και λειτουργούν ανασταλικά σε βασικούς τομείς αρμοδιοτήτων του Υπουργείου (Πολεοδομία, Κτηματολόγιο, Μετανάστευση, Άσυλο, κ.ά.) με ταυτόχρονη αποκέντρωση των εξουσιών, όσο το δυνατό πιο κοντά στον πολίτη.

Τα ακόλουθα Τμήματα και υπηρεσίες υπάγονται στο Υπουργείο Εσωτερικών:

1. Επαρχιακές Διοικήσεις Λευκωσίας, Κερύνειας, Αμμοχώστου, Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου
2. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
3. Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
4. Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης
5. Υπηρεσία Ασύλου
6. Πολιτική Άμυνα
7. Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
8. Υπηρεσία Μερίμνης Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων
9. Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών

Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει υπό την εποπτεία του τα ακόλουθα:

1. Ημικρατικός Οργανισμός (Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, Κυπριακός Οργανισμός Ανάπτυξης Γης, Ταμείο Θήρας και Αρχή Ραδιοτηλεόρασης)
2. Συμβούλια Αποχετεύσεων
3. Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων
4. Πολεοδομικό Συμβούλιο
5. Συμβούλια Υδατοπρομήθειας

3.1.1.3 Ο Ρόλος και οι Αρμοδιότητες του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

Πολύ σημαντικό ρόλο στη δημιουργία υποδομής χωρικών δεδομένων διαδραματίζει το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας είναι η Αρμόδια Κυβερνητική Υπηρεσία που προσφέρει τις υπηρεσίες της αναφορικά με δικαιώματα σε ακίνητη ιδιοκτησία, τη διεξαγωγή χωρομετρικών εργασιών, τη διαχείριση του γεωδαιτικού δικτύου και χωρομετρικών δεδομένων, τη χαρτογράφηση, την εγγραφή, τη μεταβίβαση και την υποθήκευση ακινήτων, τη διακατοχή της γης, την εκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας και τη διαχείριση της κρατικής γης. Γενικά, οι πλείστες δραστηριότητες του Τμήματος περιστρέφονται γύρω από την ακίνητη ιδιοκτησία και την διαχείριση γεωχωρικών δεδομένων.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, μέσω του Κλάδου Χαρτογραφίας, αποτελεί τον επίσημο Χαρτογραφικό Οργανισμό του τόπου, ετοιμάζει οδικούς, τοπογραφικούς, διοικητικούς, τουριστικούς και άλλους χάρτες, ετοιμάζει ψηφιακά και συμβατικά στοιχεία για τις ανάγκες άλλων οργανισμών και υπηρεσιών, συμμετέχει σε πανευρωπαϊκά έργα, παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες και εκπροσωπεί επίσημα την Κύπρο, τόσο σε Ευρωπαϊκούς, όσο και σε διεθνείς χαρτογραφικούς οργανισμούς.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, έχει αναπτύξει και χρησιμοποιεί εδώ και 16 περίπου χρόνια ενιαίο Σύστημα Πληροφοριών Γης (ΣΠΓ), το οποίο ικανοποιεί τους βασικούς του στόχους και εργασίες. Με το σύστημα αυτό έχουν μηχανογραφηθεί οι κτηματικές συναλλαγές, απλοποιήθηκαν και αυτοματοποιήθηκαν οι μέθοδοι και οι διαδικασίες σε όλους τους Κλάδους, αυξήθηκε η παραγωγικότητα και βελτιώθηκε σημαντικά η εξυπηρέτηση που παρέχεται προς τους πολίτες.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας διατηρεί γραφεία και προσφέρει τις υπηρεσίες του σε όλες τις Επαρχίες της Κύπρου.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του, εκτός από την εξυπηρέτηση του κοινού, των επιχειρήσεων και των διάφορων οργανισμών, διεξάγει δύο μεγάλα αναπτυξιακά προγράμματα:

- (α) Το έργο της Συλλογής, Επεξεργασίας και Ταξινόμησης Δεδομένων στο Σύστημα Πληροφοριών Γης (ΣΠΓ) και
- (β) το έργο της Επαναχωρομέτρησης.

Το έργο της Συλλογής, Επεξεργασίας και Ταξινόμησης Δεδομένων, έχει ως στόχο την εισαγωγή των απαραίτητων κτηματολογικών, εκτιμητικών και γεωγραφικών δεδομένων στο ΣΠΓ, ώστε αυτό να μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά για όλες τις περιοχές της Κύπρου (ελεύθερες και κατεχόμενες). Το έργο της Επαναχωρομέτρησης έχει ως στόχο τη διεξαγωγή νέας χωρομετρίας σε όλη την ελεύθερη Κύπρο και την ετοιμασία νέων ψηφιακών, υψηλής ακρίβειας και αξιοπιστίας, κτηματικών σχεδίων, τα οποία θα αποτελέσουν τις γεωγραφικές βάσεις δεδομένων του Κυπριακού Συστήματος Πληροφοριών Γης.

Παράλληλα με τα πιο πάνω προγράμματα, το Τμήμα έχει αναλάβει την επανα-σχεδίαση και την αναβάθμιση όλων των χαρτογραφικών σειρών που διαθέτει. Μέσα στα πλαίσια αυτά, το Τμήμα έχει εξασφαλίσει κατάλληλα χαρτογραφικά λογισμικά, γεωγραφικά συστήματα (GIS) και εξοπλισμό και έχει εκπαιδεύσει το απαραίτητο προσωπικό. Ήδη οι πλείστοι από τους χάρτες που διαθέτει το Τμήμα έχουν επεξεργαστεί και αναβαθμιστεί με ψηφιακές μεθόδους και είναι διαθέσιμοι σε διανυσματική μορφή (vector) και σε μορφή εικόνας (raster). Τα δεδομένα που παράγονται χρησιμοποιούνται ήδη από άλλα Τμήματα και υπηρεσίες σαν βασικό χαρτογραφικό υπόβαθρο και υποστηρίζουν ποικιλία γεωγραφικών εφαρμογών (GIS) και άλλων αναγκών. Παράλληλα, γίνεται επεξεργασία γεωγραφικών δεδομένων που αφορούν την Κύπρο και το Τμήμα συμμετέχει σε πανευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων όπως:

- η Βάση Διοικητικών Συνόρων της Ευρώπης EuroBoundary,
- η Βάση EuroGlobal Map,
- η Βάση EuroRegional Map,
- η Βάση Γεωγραφικών Ονομάτων EuroGeoNames
- και η Βάση Υψομετρικών Δεδομένων EuroDEM.

Με την εφαρμογή και λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών Γης έχουν προκύψει τα ακόλουθα οφέλη:

1. Δημιουργήθηκαν συνεχόμενες ψηφιακές βάσεις δεδομένων που καλύπτουν ολόκληρη την Κύπρο και παρέχουν συμπληρωμένες γεωπληροφορίες για οποιαδήποτε περιοχή.
2. Με τη σύνδεση των ψηφιακών βάσεων μεταξύ τους επιτυγχάνεται αποφυγή φύλαξης πληροφοριών πάνω από μια φορά, γίνεται εξάλειψη ανακρίβειών, ετοιμάζονται θεματικοί χάρτες, γίνεται ενιαία ανάλυση δεδομένων για σωστή λήψη αποφάσεων κλπ. Έγινε κατορθωτό να συγχρονιστούν μεταξύ τους τα γεωγραφικά, τα νομικά και τα εκτιμητικά στοιχεία. Το θέμα αυτό αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιοπιστία των τριών υποσυστημάτων και κατ'επέκταση του Συστήματος Πληροφοριών Γης.
3. Ερωτήσεις και απαντήσεις μπορούν να γίνονται προς το Σύστημα, συνδυάζοντας όλες τις βάσεις δεδομένων του ΣΠΓ, παίρνοντας αποτελέσματα σε γραφική μορφή και σε μορφή κειμένου μέσα σε πολύ μικρά χρονικά διαστήματα.
4. Μπορούν να γίνονται αυτόματοι υπολογισμοί εμβαδών τεμαχίων και περιοχών με μεγαλύτερη ακρίβεια και ταχύτητα σε σύγκριση με τις χρονοβόρες χειροκίνητες μεθόδους.
5. Υποθέσεις διαχωρισμού, συγχώνευσης τεμαχίων, αναπροσαρμογής συνόρων κλπ, μπορούν να συμπληρώνονται πολύ πιο σύντομα και η ενημέρωση των βάσεων δεδομένων και του σχεδίου γίνεται αυτόματα.
6. Μπορεί να γίνεται ετοιμασία και επανασχεδίαση όλης της σειράς των κτηματολογικών σχεδίων σε πολύ μικρά χρονικά διαστήματα και σε οποιαδήποτε κλίμακα.
7. Γίνεται γρήγορη ετοιμασία θεματικών χαρτών σε οποιαδήποτε κλίμακα.
8. Η ενημέρωση των σχεδίων γίνεται αυτόματα.
9. Υπάρχουν πολλοί έλεγχοι ακρίβειας και ποιότητας, με αποτέλεσμα τα τελικά προϊόντα να υπερέρχουν των υφισταμένων από όλες τις απόψεις.
10. Η Ψηφιακή Γεωγραφική Βάση Δεδομένων χρησιμοποιείται σαν οδηγός και τρόπος σύγκρισης δεδομένων για το έργο της επαναχωρομέτρησης.

11. Η Ψηφιακή Γεωγραφική Βάση Δεδομένων μπορεί να τροφοδοτεί γρήγορα και αποτελεσματικά με δεδομένα άλλους οργανισμούς, Κυβερνητικά Τμήματα και τον ιδιωτικό τομέα. Με τον τρόπο αυτό οι οργανισμοί αυτοί μπορούν να ενημερώνουν τις βάσεις τους πολύ πιο εύκολα και γρήγορα.
12. Με την παροχή ψηφιακών γεωγραφικών δεδομένων σε άλλους οργανισμούς μπορεί να γίνεται ανταλλαγή γεωγραφικών πληροφοριών σε ψηφιακή μορφή πολύ πιο αποτελεσματικά από ότι γίνονταν μέχρι σήμερα, με ομοιόμορφη ακρίβεια μεταξύ τους. Το γεγονός αυτό θα βοηθήσει αφάνταστα στη γρήγορη δημιουργία ενός Εθνικού Συστήματος Πληροφοριών Γης, που είναι και ο απώτερος στόχος της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο που ετοιμάστηκε από τους Αυστραλούς εμπειρογνώμονες.
13. Η Ψηφιακή Γεωγραφική Βάση Δεδομένων βοηθά στη συλλογή δεδομένων από τις αεροφωτογραφίες, αφού μπορεί να γίνεται αυτόματη αντιπαράβολή του κτηματικού σχεδίου στην οθόνη, τη στιγμή που συλλέγονται οι πληροφορίες. Αυτό βοηθά σημαντικά στη λήψη γρήγορων και σωστών αποφάσεων επί τόπου, ενώ γίνεται η συλλογή πληροφοριών, εξοικονομώντας έτσι πολύ χρόνο.
14. Η Γεωγραφική Βάση Δεδομένων μπορεί να δέχεται δεδομένα που προέρχονται από την επαναχωρομέτρηση μέσω της Χωρομετρικής Βάσης Δεδομένων (Survey Database), ασχέτως αν η ίδια περιοχή έχει ήδη καλυφθεί με ψηφιοποίηση.
15. Με τη διαδικασία ανάπτυξης του ΣΠΓ έχει εμπλακεί μεγάλος αριθμός προσωπικού του Τμήματος που έχει αποκτήσει εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρίες. Ο συνδυασμός γνώσεων, εμπειριών και δυνατοτήτων που παρέχει το Σύστημα, επιτρέπει την γρήγορη εξυπηρέτηση, την αναβάθμιση των υπηρεσιών προς το κοινό και την ετοιμασία νέων προϊόντων.
16. Η υιοθέτηση νέων προτύπων και η εφαρμογή τους με τη λειτουργία του ΣΠΓ, επιτρέπει την εναρμόνιση του Τμήματος με οργανισμούς της Ευρώπης, με τους οποίους το Τμήμα από καιρό έχει αρχίσει συνεργασία και ανταλλαγή δεδομένων.

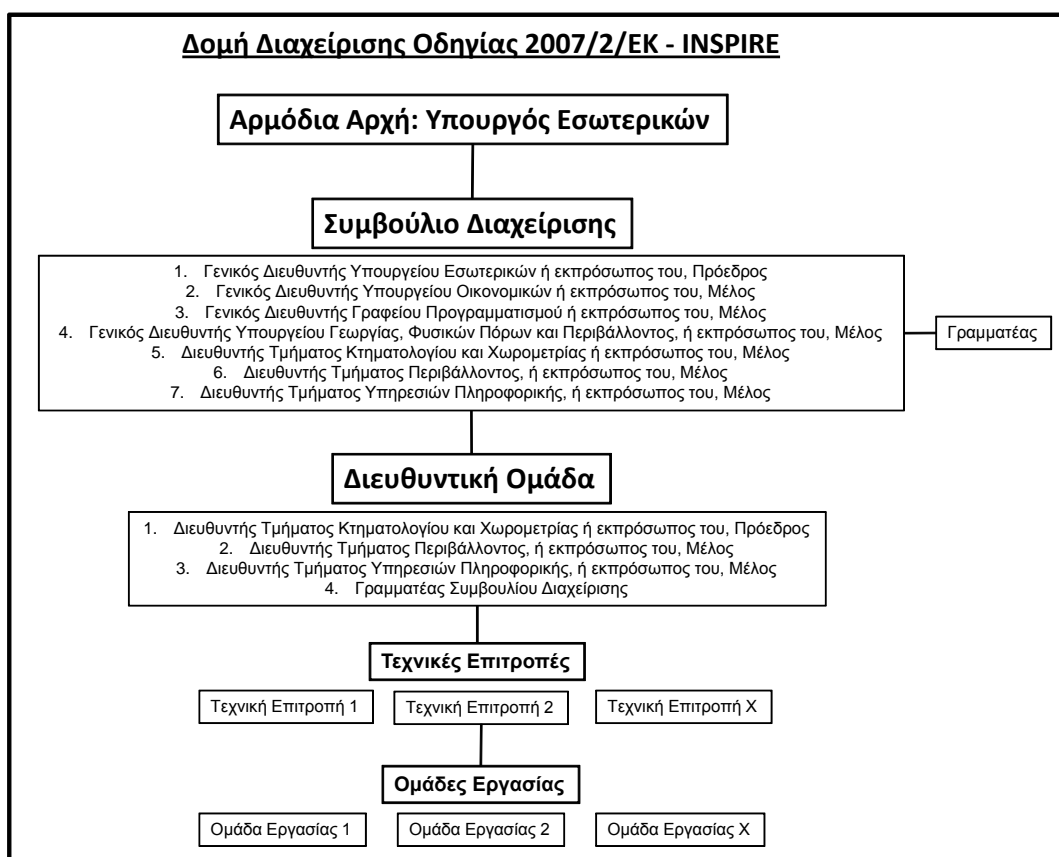
Η υποδομή χωρικών δεδομένων στην Κύπρο βασίζεται κυρίως στην πρόοδο που υπήρξε σε διάφορα έργα που υλοποιήθηκαν από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας:

1. Ανάπτυξη του Ενιαίου Συστήματος Πληροφοριών Γης (Γεωγραφική, Χωρομετρική, Τοπογραφική, Κτηματολογική και Εκτιμητική Βάση).
2. Εγκαθίδρυση γεωδαιτικού δικτύου μεγάλης ακρίβειας.
3. Ψηφιακή βάση δορυφορικών εικόνων.
4. Ψηφιακή βάση ορθο-αεροφωτογραφιών.
5. Ψηφιακή βάση πολεοδομικών ζωνών.
6. Ψηφιακή βάση Περιοχών Προστασίας – Δίκτυο Φύσης 2000.
7. Ψηφιακή Βάση Οδικού Δικτύου .
8. Ψηφιακή Βάση Ταχυδρομικών Τομέων.
9. Ψηφιακή βάση εικόνων με γεωαναφορά (πρόσοψεις κτιρίων και λεπτομερειών δρόμων) κατά μήκος αξόνων οδικού δικτύου (Ευρύτερη αστική περιοχή Λευκωσίας).
10. Επαναχωρομέτρηση και επαναχαρτογράφηση.
11. Ενημέρωση και Αναβάθμιση υφιστάμενων χαρτογραφικών σειρών.
12. Ανάπτυξη πολυδιάστατης ιστοσελίδας και ύπαρξη πρόνοιας για περαιτέρω ανάπτυξη εφαρμογών on-line.
13. Αναβάθμιση ΣΠΓ.

3.1.2 Δομή διοίκησης και συντονισμού – Συμβούλιο Διαχείρισης

Το Υπουργείο Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, με βάση τον Νόμο Ν.43(Ι)/2010, έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο στην υλοποίηση της Οδηγίας INSPIRE στην Κύπρο, ενώ το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και το Τμήμα Περιβάλλοντος, έχουν αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο στην οργάνωση και την υλοποίηση της.

Με βάση τη νέα νομοθεσία γίνεται πρόνοια για τη δημιουργία Συμβουλίου Διαχείρισης, Διευθυντικής Ομάδας, Τεχνικών Επιτροπών και Ομάδων Εργασίας, που φαίνονται αναλυτικά στο σχεδιάγραμμα που ακολουθεί:

Σχεδιάγραμμα 1.1: Δομή Διαχείρισης Οδηγίας INSPIRE στην Κύπρο

Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διαχείρισης INSPIRE περιλαμβάνουν:

- (i) Ορισμό του Σημείου Επαφής της Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος Νόμου,
- (ii) Αξιολόγηση και έγκριση των θέσεων της Δημοκρατίας στα σχετικά σώματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην οποία αντιπροσωπεύεται από το Σημείο Επαφής,
- (iii) Αξιολόγηση και έγκριση όλων των πληροφοριών, εκθέσεων και στοιχείων πριν κατατεθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
- (iv) Εξέταση ζητημάτων εσωτερικού συντονισμού μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής και των άλλων εμπλεκόμενων κρατικών υπηρεσιών,
- (v) Υποβολή εισηγήσεων στην Αρμόδια Αρχή για την ομαλή εφαρμογή του παρόντος Νόμου, και
- (vi) Υποβολή εισηγήσεων για έκδοση Κανονισμών δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 20, για την ομαλή εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

Η Διευθυντική Ομάδα έχει αρμοδιότητα:

- (α) Να ορίζει ειδικές τεχνικές επιτροπές, υποεπιτροπές και ομάδες εργασίας για εξειδικευμένα θέματα και να καθορίζει του όρους εντολής τους, και
- (β) Να καλεί σε οποιαδήποτε συνεδρία της οποιοδήποτε λειτουργό δημόσιας αρχής καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο, του οποίου οι απόψεις ή εξειδικευμένες γνώσεις σε συγκεκριμένο θέμα δυνατό να κριθούν χρήσιμες ή αναγκαίες για το έργο της.

3.1.2.1 Ονομασίες και στοιχεία επικοινωνίας των φορέων που είναι αρμόδιοι για τη διοίκηση και το συντονισμό του προγράμματος INSPIRE

Συμβούλιο Διαχείρισης INSPIRE	
1. Πρόεδρος Συμβουλίου	Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εσωτερικών
Στοιχεία επικοινωνίας:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση	<i>Υπουργείο Εσωτερικών Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη, 1453, Λευκωσία Κύπρος</i>
URL Ιστοσελίδας Οργανισμού	www.moi.gov.cy
Πρόσωπα Επικοινωνίας	κ. Ανδρέας Χατζηράφτης, Γραμματέας ΣΔΙ και Σημείο Επαφής κα. Ανθή Κουκκουρή-Λακκοτρύπη, Εκπρόσωπος Υπ. Εσωτερικών
Τηλέφωνα	(+357) 22 447909 (+357) 22 867813
Fax	(+357) 22 769694 (+357) 22 867872
Email	ahadjiraftis@dls.moi.gov.cy alakkotrypi@dls.moi.gov.cy
2. Μέλος	Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Οικονομικών
Στοιχεία επικοινωνίας:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση	<i>Υπουργείο Οικονομικών, Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου 1439 Λευκωσία Κύπρος</i>
URL Ιστοσελίδας Οργανισμού	www.mof.gov.cy
Πρόσωπα Επικοινωνίας	κα Ιφιγένεια Πετροκώστα, Εκπρόσωπος Γενικού Διευθυντή
Τηλέφωνα	(+357) 22 601128
Fax	(+357) 22 602760
Email	ipetrocosta@mof.gov.cy
3. Μέλος	Γενικός Διευθυντής Γραφείου Προγραμματισμού (Μετονομάστηκε πρόσφατα σε Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης)
Στοιχεία επικοινωνίας:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση	Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης

	Λεωφόρος Βύρωνος 29 1409 Λευκωσία, Κύπρος
URL Ιστοσελίδας Οργανισμού	www.planning.gov.cy
Πρόσωπα Επικοινωνίας	κα Στέλλα Ζαπίτη, Εκπρόσωπος Γενικού Διευθυντή
Τηλέφωνα	(+357) 22 602837
Fax	(+357) 22 666810
Email	szapiti@planning.gov.cy

4. Μέλος	Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
Στοιχεία επικοινωνίας:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση	Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος Λουκή Ακρίτα 1411 Λευκωσία, Κύπρος
URL Ιστοσελίδας Οργανισμού	www.moa.gov.cy
Πρόσωπα Επικοινωνίας	κ. Χαράλαμπος Χατζηπάκκος, Εκπρόσωπος Γενικής Διευθύντριας Υ.Γ.Φ.Π.Π. Τμήμα Περιβάλλοντος 28 ^{ης} Οκτωβρίου 20-22 1498, Λευκωσία
Τηλέφωνα	(+357) 22 408927
Fax	(+357) 22 774945
Email	chajpakkos@environment.moa.gov.cy

5. Μέλος	Διευθυντής Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
Στοιχεία επικοινωνίας:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας Μιχαλακοπούλου 29, 1455 Λευκωσία, Κύπρος
URL Ιστοσελίδας Οργανισμού	www.moi.gov.cy/dls
Πρόσωπα Επικοινωνίας	Ανδρέας Χατζηράφτης, Εκπρόσωπος Διευθυντή
Τηλέφωνα	+357 22 804900, +357 22 447909
Fax	+357 22 804881, +357 22 769694
Email	director@dls.moi.gov.cy , ahadjiraftis@dls.moi.gov.cy

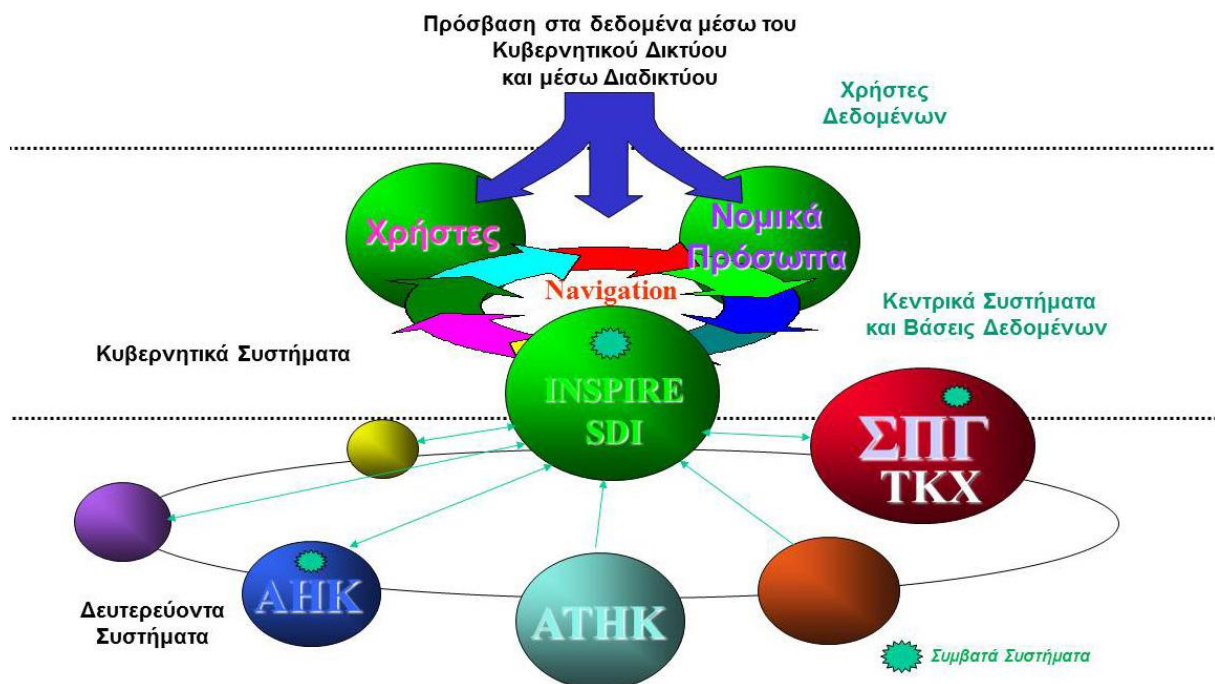
6. Μέλος	Διευθυντής Τμήματος Περιβάλλοντος
Στοιχεία επικοινωνίας:	
Ταχυδρομική Διεύθυνση	Τμήμα Περιβάλλοντος 28ης Οκτωβρίου, αρ. 20-22 1498 Λευκωσία, Κύπρος
URL Ιστοσελίδας Οργανισμού	www.moa.gov.cy/environment/
Πρόσωπα Επικοινωνίας	κα Νάσια Δικηγοροπούλου, Εκπρόσωπος Διευθυντή
Τηλέφωνα	(+357) 22 408924

Fax	(+357) 22 774945
Email	ndikigoropoulou@environment.moa.gov.cy
7. Μέλος	Διευθυντής Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής
Στοιχεία επικοινωνίας: Ταχυδρομική Διεύθυνση	<i>Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής Γωνία Μιχαήλ Καραολή & Γρηγόρη Αυξεντίου 1446 Λευκωσία, Κύπρος</i>
URL Ιστοσελίδας Οργανισμού	www.mof.gov.cy/dits
Πρόσωπα Επικοινωνίας	κ. Κώστας Αγρότης, Διευθυντής κα Μάρω Κωνσταντινίδου, Εκπρόσωπος Διευθυντή
Τηλέφωνα	(+357) 22 601350 / 22 601406
Fax	(+357) 22 602745 / 22 602751
Email	cagrotis@dits.mof.gov.cy director@dits.mof.gov.cy mconstantinidou@dits.mof.gov.cy

3.1.2.2 Διάγραμμα Ροής Πληροφοριών - INSPIRE

Το ακόλουθο διάγραμμα περιγράφει τις συσχετίσεις των βασικών φορέων που εμπλέκονται στην ανάπτυξη και λειτουργία της υποδομής χωρικών δεδομένων INSPIRE:

Διάγραμμα Ροής Πληροφοριών - INSPIRE

3.1.3 Διαδικασίες σχετικά με την παρακολούθηση εφαρμογής της Οδηγίας INSPIRE και τη σύνταξη αναφορών

Για την παρακολούθηση εφαρμογής της Οδηγίας INSPIRE και του Ν.43(Ι)/2010 καθώς και τη σύνταξη αναφορών, το Υπουργείο Εσωτερικών θα χρησιμοποιεί τα ακόλουθα:

- Παρακολούθηση εφαρμογής της Οδηγίας INSPIRE (Monitoring)
 - Κατάλογος (Μητρώο) Χωρικών Δεδομένων: Στον κατάλογο αυτό θα καταγράφονται πληροφορίες σχετικά με τα σύνολα χωρικών δεδομένων και τις γεωχωρικές υπηρεσίες που παράγουν και συντηρούν οι αρμόδιοι οργανισμοί της χώρας. Οι πληροφορίες που θα περιέχει ο Κατάλογος θα περιλαμβάνουν όλα τα μεταδεδομένα αναζήτησης που προβλέπονται από την Οδηγία INSPIRE.

Ο Κατάλογος θα δημιουργείται από το Υπουργείο Εσωτερικών και θα συμπληρώνεται με την ευθύνη των εμπλεκόμενων οργανισμών. Θα επικαιροποιείται ετησίως.
- Σύνταξη αναφορών (Reporting)
 - Ετήσιες αναφορές που συντάσσονται από το Υπουργείο Εσωτερικών.
 - Ετήσιες αναφορές που αποστέλλονται από τους εμπλεκόμενους οργανισμούς και αποστέλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Για τη σύνταξη των αναφορών αυτών χρησιμοποιείται κατάλληλο πρότυπο που έχει συντάξει το Υπουργείο Εσωτερικών και στοχεύει στο να διευκολύνει τη συγκέντρωση των πληροφοριών που απαιτούνται από το Ν.43(Ι)/2010 και την Οδηγία INSPIRE.

Για την αξιολόγηση των δράσεων του Υπουργείου Εσωτερικών και της ανταπόκρισης και της συμμόρφωσης της Δημόσιας Διοίκησης με τις διατάξεις του νόμου και της οδηγίας, το Υπουργείο Εσωτερικών ενδέχεται να διεξάγει και άλλες έρευνες με τη χρήση κατάλληλα διαμορφωμένων ερωτηματολογίων.

Οι ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί για κάθε μία από τις παραπάνω δράσεις αναλύονται στις επόμενες παραγράφους.

3.1.3.1 Διαδικασίες και μέτρα για την παρακολούθηση εφαρμογής της Οδηγίας INSPIRE

- Κατάλογος (Μητρώο) Χωρικών Δεδομένων

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που εντοπίστηκαν στην Κύπρο, σε σχέση με την εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών, ήταν η απουσία ολοκληρωμένης καταγραφής της γεωπληροφορίας που παράγεται. Η δημιουργία αυτού του καταλόγου ήταν από τις πρώτες δράσεις που ανέλαβε το Υπουργείο Εσωτερικών για το Συμβούλιο Διαχείρισης INSPIRE

Η ανάγκη σύνταξης ενός πρώτου καταλόγου προέκυψε αφενός επειδή έπρεπε να υπάρχει μια εικόνα των θεμάτων που θα κληθεί να αντιμετωπίσει ο νόμος, αφετέρου διότι υπήρχε η προθεσμία εφαρμογής της οδηγίας INSPIRE που αφορούσε στην αποστολή αναφορών και τον υπολογισμό δεικτών παρακολούθησης σχετικά με την υλοποίησή της. Αυτή η δράση έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία του πρώτου Καταλόγου γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών. Από αυτόν τον Κατάλογο προκύπτει με κατάλληλη επεξεργασία η λίστα και οι δείκτες παρακολούθησης εφαρμογής της Οδηγίας.

3.1.3.2 Διαδικασίες και μέτρα για τη σύνταξη αναφορών σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας INSPIRE

Σύμφωνα με το άρθρο 5.-(3) α (ii), του Ν.43(Ι)/2010, το Συμβούλιο Διαχείρισης αξιολογεί και εγκρίνει όλες τις πληροφορίες, εκθέσεις και στοιχεία πριν κατατεθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το Υπουργείο Εσωτερικών διαβιβάζει στο ΣΔΙ έκθεση με συνοπτικές περιγραφές των ακόλουθων πληροφοριών:

- του τρόπου συντονισμού των παρόχων του δημόσιου τομέα και των χρηστών των συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων και των ενδιάμεσων φορέων, καθώς και περιγραφή της σχέσης με τους τρίτους και της οργάνωσης της διασφάλισης ποιότητας,
- της συμβολής δημόσιων αρχών ή τρίτων στη λειτουργία και το συντονισμό της υποδομής χωρικών δεδομένων,
- των πληροφοριών σχετικά με τη χρήση της υποδομής χωρικών δεδομένων,
- συμφωνιών ανταλλαγής χωρικών δεδομένων μεταξύ δημόσιων οργανισμών,
- του κόστους και των ωφελημάτων από την εφαρμογή του νόμου Ν.43(Ι)/2010.

Ανά τριετία το Υπουργείο Εσωτερικών διαβιβάζει στην Ε.Ε. έκθεση εγκεκριμένη από το ΣΔΙ με τα απαραίτητα στοιχεία και σύμφωνα με την απόφαση 442/2009/ΕΚ.

3.2 Διασφάλιση ποιότητας

3.2.1 Διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας

Σήμερα δεν εφαρμόζεται συνολικά κάποιο ολοκληρωμένο σύστημα διασφάλισης ποιότητας των διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία και τη συντήρηση της υποδομής χωρικών δεδομένων.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εφαρμόζει σειρά από κανόνες διασφάλισης ποιότητας μέσα στα πλαίσια της συλλογής και ενημέρωσης στοιχείων του Συστήματος Πληροφοριών Γης, όπως επίσης και άλλων βάσεων δεδομένων. Στο παρόν στάδιο εξελίσσεται συγκεκριμένο έργο στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και άλλα Τμήματα, το οποίο συντονίζεται από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Το έργο εκτελείται από την εταιρεία Price Waterhouse Coopers (PWC) και έχει σαν στόχο την ετοιμασία μελέτης στην οποία θα γίνεται λεπτομερής καταγραφή όλων των διεργασιών, θα γίνονται εισηγήσεις για απλούστευση του θεσμικού πλαισίου και για απλούστευση των διαδικασιών και θα γίνεται προετοιμασία για την εφαρμογή ISO.

Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργείο Εσωτερικών ετοιμάζει εισηγήσεις προς το Συμβούλιο Διαχείρισης INSPIRE για την ανάθεση υπηρεσιών για την ετοιμασία ολοκληρωμένου Στρατηγικού Σχεδίου για την υλοποίηση του προγράμματος INSPIRE στην Κύπρο. Μέσα στο Στρατηγικό Σχέδιο αναμένεται να υπάρχουν μεταξύ άλλων και πρόνοιες για δημιουργία συστήματος διασφάλισης ποιότητας.

3.2.2 Ανάλυση των προβλημάτων διασφάλισης ποιότητας

Δεν είναι δυνατό στο στάδιο αυτό να γίνει εντοπισμός προβλημάτων που αφορούν στις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας, καθώς δεν εφαρμόζονται ακόμη οι σχετικές διαδικασίες. Σχετικές εισηγήσεις θα δοθούν από την εταιρεία PWC, οπότε και θα γίνει ο ανάλογος προγραμματισμός.

3.2.3 Μέτρα για τη βελτίωση της διασφάλισης ποιότητας

Λόγω της μη εφαρμογής συστήματος διασφάλισης ποιότητας ακόμη, δεν λαμβάνονται εξειδικευμένα μέτρα βελτίωσής της. Λαμβάνονται όμως μέτρα βελτίωσης της ποιότητας στα επι μέρους συστήματα.

Παράδειγμα είναι η προσπάθεια που καταβάλλεται στο παρόν στάδιο για την αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Πληροφοριών Γης. Για τον σκοπό αυτό υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και της τοπικής εταιρείας πληροφορικής HSDData με ξένους συνεργάτες από την Ευρώπη (GEODAN και KPMG). Μέσα στα πλαίσια του έργου αυτού θα ετοιμαστεί ολοκληρωμένο Στρατηγικό Σχέδιο και έγγραφα προσφορών για την ανάπτυξη νέου Συστήματος Πληροφοριών Γης και επίσης την ανάπτυξη υποδομής γεωχωρικών και άλλων δεδομένων και την εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος.

3.2.4 Μηχανισμοί πιστοποίησης ποιότητας

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, στο παρόν στάδιο εξελίσσεται συγκεκριμένο έργο στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και άλλα Τμήματα, το οποίο συντονίζεται από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού. Το έργο εκτελείται από την εταιρεία Price Waterhouse Coopers (PWC) και έχει σαν στόχο την ετοιμασία μελέτης στην οποία θα γίνεται λεπτομερής καταγραφή όλων των διεργασιών, θα γίνονται εισηγήσεις για απλούστευση του θεσμικού πλαισίου και για απλούστευση των διαδικασιών και θα γίνεται προετοιμασία για την εφαρμογή ISO.

Επιπρόσθετα, μέσα στα πλαίσια ετοιμασίας Στρατηγικού Σχεδίου για την ανάπτυξη νέου Συστήματος Πληροφοριών Γης, θα γίνει πρόνοια για εισαγωγή νέων μηχανισμών πιστοποίησης ποιότητας.

4 Λειτουργία και συντονισμός της υποδομής γεωχωρικών δεδομένων

4.1 Γενική περιγραφή της υποδομής γεωχωρικών δεδομένων

Η δημιουργία και λειτουργία της υποδομής γεωχωρικών δεδομένων προβλέπεται στον Ν.43(Ι)/2010, ο οποίος αποτελεί το θεσμικό εργαλείο για την ανάπτυξη ενός τεχνολογικού, νομικού και διοικητικού πλαισίου, σύμφωνα με το οποίο η γεωπληροφορία που παράγεται στη χώρα βασίζεται στις αρχές της διαλειτουργικότητας, είναι κοινόχρηστη μεταξύ των δημοσίων αρχών και διαμοιράζεται σε τρίτους (κοινό, επιχειρηματίες, ακαδημαϊκή κοινότητα κλπ) υπό ένα ενιαίο και γνωστό πλαίσιο.

Μέσα από τις πρόνοιες του Ν.43(Ι)/2010 προβλέπεται η εξασφάλιση και λειτουργία ενιαίας υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών με βάση τις ακόλουθες αρχές:

- τα δεδομένα παράγονται, διατηρούνται και καθίστανται διαθέσιμα στο πλέον κατάλληλο επίπεδο,
- εξασφαλίζεται η δυνατότητα συνδυαστικής αξιοποίησης γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών που προέρχονται από διαφορετικά συστήματα, από διαφορετικούς χρήστες (ανθρώπους ή εφαρμογές), με τρόπο συνεκτικό,
- τα δεδομένα που παράγονται από ΔΑ σε οποιοδήποτε επίπεδο διακυβέρνησης, διαμοιράζονται μεταξύ όλων των βαθμίδων της ΔΔ,
- τα γεωχωρικά δεδομένα καθίστανται διαθέσιμα υπό συνθήκες που δεν περιορίζουν αναίτιολογητα την περαιτέρω χρήση τους,
- τα γεωχωρικά δεδομένα είναι εύκολα αναζητήσιμα, καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση της καταλληλότητάς τους στο πλαίσιο συγκεκριμένης χρήσης και
- είναι γνωστοί οι όροι που ισχύουν για τη χρήση τους.

Το Υπουργείο Εσωτερικών είναι ο αρμόδιος φορέας για την ανάπτυξη και λειτουργία της υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών, για το συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων και την παροχή εργαλείων, οδηγιών και τεχνολογιών που θα διευκολύνουν τη συμμετοχή και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και για την επικοινωνία με την ΕΕ όσον αφορά στη συμμετοχή της Κύπρου στην ευρωπαϊκή υποδομή INSPIRE.

Η εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών αφορά το σύνολο της πληροφορίας που παράγεται στη χώρα από δημόσιες αρχές, η οποία αφορά άμεσα ή έμμεσα στο χώρο και είναι σε αναλογική ή ψηφιακή μορφή.

Ένα υποσύνολο των συνόλων δεδομένων και των αντίστοιχων υπηρεσιών της υποδομής αυτής, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας INSPIRE. Αυτά τα δεδομένα, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 της Οδηγίας, αφορούν σε γεωγραφική τοποθεσία που βρίσκεται στη δικαιοδοσία ενός κράτους – μέλους της ΕΕ, τηρούνται από ή για λογαριασμό ΔΑ, είναι σε ψηφιακή μορφή και αναφέρονται σε μία ή περισσότερες από τις θεματικές κατηγορίες των Παραρτημάτων I, II & III της Οδηγίας INSPIRE. Ο Ν.43(I)/2010 ενσωματώνει την Οδηγία INSPIRE στο σύνολό της και έχει εθνική κάλυψη (θεσμικά και χωρικά).

Η πρόσβαση στα δεδομένα θα γίνεται μέσω διαλειτουργικών διαδικτυακών υπηρεσιών, οι οποίες θα αναπτυχθούν με βάση τις υποδείξεις που θα γίνουν σύντομα στο Στρατηγικό Σχέδιο που θα ετοιμαστεί.

Η πρόσβαση στα δεδομένα και τις υπηρεσίες της εθνικής υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών για τον τελικό χρήστη θα γίνεται μέσω της Εθνικής Γεωπύλης και μέσω της αντίστοιχης ευρωπαϊκής πύλης. Για την καλύτερη αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών του παγκόσμιου ιστού, οι υπηρεσίες θα διαθέτουν προτυποποιημένες διεπαφές, θα είναι αυτοπεριγραφόμενες και αναζητήσιμες, έτσι ώστε να μπορούν να ανακαλυφθούν και να αξιοποιηθούν και από άλλες εφαρμογές και υπηρεσίες διαδικτύου.

Τα τεχνολογικά πρότυπα διαλειτουργικότητας που θα εφαρμόζονται για το διαμοιρασμό των συνόλων γεωχωρικών δεδομένων και των αντίστοιχων υπηρεσιών, θα περιλαμβάνονται στο Στρατηγικό Σχέδιο και τα συναφή έγγραφα προδιαγραφών που θα παραδοθούν. Τα έγγραφα αυτά θα εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις προδιαγραφές που εκδίδονται σε σχέση με την εφαρμογή της Οδηγίας INSPIRE. Οι κανόνες που θα διέπουν την παραγωγή, τη διατήρηση, τη διασφάλιση της ποιότητας, την κοινοχρησία, το διαμοιρασμό, την περαιτέρω χρήση και – όπου αυτό έχει εφαρμογή – την τιμολόγηση

της δημόσιας γεωπληροφορίας θα προσδιοριστούν από το ΣΔΙ, το οποίο θα εξασφαλίζει τη συμμόρφωση με τους αντίστοιχους κανόνες που διέπουν το διαμοιρασμό και την επαναχρησιμοποίηση της γεωπληροφορίας, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας INSPIRE.

Το Στρατηγικό Σχέδιο για την εφαρμογή της οδηγίας INSPIRE αναμένεται να είναι έτοιμο μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2014. Θα ακολουθήσει ο βασικός σχεδιασμός της Εθνικής Γεωπύλης και στη συνέχεια η αρχική λειτουργία της. Η λειτουργία της Εθνικής Γεωπύλης θα συνάδει και θα συμβαδίζει με τη Γεωπύλη του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ο σχεδιασμός της οποίας είναι σε εξέλιξη. Μέχρι τότε έχουν ληφθεί και θα συνεχίσουν να λαμβάνονται μέτρα από το ΣΔΙ για τη σταδιακή συμμόρφωση με τις προβλέψεις της INSPIRE. Κάποια από αυτά είναι:

- Δημιουργία και τήρηση καταλόγου γεωπληροφορίας, από τον οποίο προκύπτουν οι δείκτες παρακολούθησης εφαρμογής της Οδηγίας INSPIRE (monitoring)
- Δημιουργία διαδικτυακών υπηρεσιών αναζήτησης και απεικόνισης συνόλων γεωχωρικών δεδομένων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της INSPIRE (discovery and view network services) κάτω από την Γεωπύλη του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
- Έκδοση απόφασης του ΣΔΙ σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εφαρμογή της κοινοχρησίας και της περαιτέρω χρήσης δημόσιων γεωχωρικών δεδομένων, με βάση τις υποδείξεις που θα περιλαμβάνονται στο Στρατηγικό Σχέδιο.
- Συνεχής υποστήριξη, παρακολούθηση και αξιολόγηση της λειτουργίας των υφιστάμενων υποδομών γεωχωρικών δεδομένων, σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και της οδηγίας.

Η συμμετοχή των ΔΑ – παραγωγών δεδομένων, στις πρώτες πιλοτικές διαδικτυακές υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων, είναι πολύ περιορισμένη. Ήδη έχει δημιουργηθεί διαδικτυακή εφαρμογή (<http://parcel.dls.moi.gov.cy/>), η οποία είναι προσβάσιμη από την ιστοσελίδα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (www.moi.gov.cy/dls).

Η εφαρμογή, έχει δημιουργηθεί για να παρέχει τη δυνατότητα πλοήγησης και γεωγραφικής προβολής τεμαχίων στο χώρο. Συγκεκριμένα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως «εργαλείο» για εντοπισμό τεμαχίου, με δυνατότητα πλοήγησης σε δορυφορικές εικόνες του "Google Maps" ή μέσα από το λογισμικό "Google Earth", τα οποία παρέχονται από την "Google" και διέπονται από δικούς της Όρους Χρήσης και Προϋποθέσεις. Η παρούσα εφαρμογή είναι ελεύθερη από λογισμικά και όλα τα δικαιώματα αναφορικά με το περιεχόμενο και το πηγαίο κώδικα ανήκουν στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Οι χρήστες μπορούν να βλέπουν και να αλληλεπιδρούν με τις πληροφορίες, τις εικόνες και τα άλλα περιεχόμενα της εφαρμογής για την προσωπική, μη εμπορική πληροφόρηση ή διασκέδασή τους. Δεν μπορούν όμως σε καμιά περίπτωση να αναπαράγουν, να διανέμουν, να μετατρέπουν ή να χρησιμοποιούν με κάποιο άλλο τρόπο αυτό το υλικό, χωρίς τη γραπτή συγκατάθεση του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Σύμφωνα με πληροφορίες που έχουν συλλεγεί οι λόγοι της πολύ περιορισμένης συμμετοχής των ΔΑ είναι οι ακόλουθοι:

- Έλλειψη προσωπικού
- Άρνηση συμμετοχής από τους παραγωγούς δεδομένων – Μη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων από τους αρμόδιους για τα δεδομένα φορείς, σχετικά με την πολιτική διάθεσής τους

- Προστασία ευαίσθητων δεδομένων που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια
- Μη ποιοτικά / επικαιροποιημένα δεδομένα
- Ασάφεια σχετικά με την πολιτική διάθεσης

4.2 Εμπλεκόμενοι στην εφαρμογή της Οδηγίας INSPIRE

- Διοίκηση και συντονισμός της εθνικής υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών

Όπως έχει αναφερθεί πιο πάνω, αρμόδια αρχή με βάση τον Ν.43(Ι)/2010 για την εφαρμογή της οδηγίας INSPIRE, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών. Η διοίκηση και ο συντονισμός της εθνικής υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών γίνεται από το Συμβούλιο Διαχείρισης INSPIRE (ΣΔΙ), το οποίο αποτελείται από επτά μέλη και προεδρεύεται από τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών. Λεπτομερής αναφορά έγινε πιο πάνω.

- Παραγωγή δεδομένων και παροχή υπηρεσιών

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας παρέχει στο παρόν στάδιο τη βασική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών και καλύπτει τις κύριες ανάγκες του Παραρτήματος I και μερικές από τις ανάγκες του Παραρτήματος II της οδηγίας INSPIRE. Η υποδομή αυτή παρέχεται μέσα από τα υπο-συστήματα και τις βάσεις δεδομένων του Συστήματος Πληροφοριών Γης. Σημειώνεται ότι τα δεδομένα αυτά δεν συνάδουν ακόμη με τις προδιαγραφές της οδηγίας INSPIRE.

Στον πίνακα που ακολουθεί συμπεριλαμβάνονται τα κύρια τμήματα και υπηρεσίες που εμπλέκονται στην παραγωγή γεωχωρικών δεδομένων, σε σχέση με τα Παραρτήματα I-III της οδηγίας INSPIRE, όπως εντοπίστηκαν αρχικά. Σημειώνεται ότι ολοκληρωμένες πληροφορίες συμπεριλαμβάνονται στο ηλεκτρονικό μητρώο γεωχωρικών δεδομένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ INSPIRE	ΘΕΜΑΤΑ ΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	Υπουργεία, Τμήματα, Υπηρεσίες
Παράρτημα I	Συστήματα συντεταγμένων	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Συστήματα γεωγραφικού καννάβου	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Τοπωνύμια	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Διοικητικές ενότητες	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Διευθύνσεις	Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, Στατιστική Υπηρεσία, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Γεωτεμάχια κτηματολογίου	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Δίκτυα μεταφορών	Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Υδρογραφία	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

	Προστατευόμενες τοποθεσίες	Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
Παράρτημα II	Υψομετρία	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Κάλυψη γης	Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Δασών
	Ορθοφωτογραφία	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Γεωλογία	Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
Παράρτημα III	Στατιστικές μονάδες	Στατιστική Υπηρεσία
	Κτίρια	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Έδαφος	Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
	Χρήσεις γης	Τμήμα Δασών
	Ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια	Υπουργείο Υγείας
	Επιχειρήσεις κοινής ωφελείας και κρατικές υπηρεσίες	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, CYTA, Συμβούλεια Αποχετεύσεως, Συμβούλεια Υδατοπρομήθειας κ.τλ.
	Εγκαταστάσεις παρακολούθησης του περιβάλλοντος	Τμήμα Περιβάλλοντος
	Εγκαταστάσεις παραγωγής και βιομηχανικές εγκαταστάσεις	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
	Γεωργικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις υδατοκαλλιέργειας	Υπουργείο Γεωργίας
	Κατανομή πληθυσμού — δημογραφία	Στατιστική Υπηρεσία
	Ζώνες διαχείρισης/περιορισμού/ρύθμισης εκτάσεων και μονάδες αναφοράς	Υπουργείο Εσωτερικών, Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
	Ζώνες φυσικών κινδύνων	Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, Τμήμα Δασών
	Ατμοσφαιρικές συνθήκες	Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Εργασίας
	Μετεωρολογικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά	Μετεωρολογική Υπηρεσία
	Ωκεανογραφικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Τμήμα Δημοσίων Έργων, Τμήμα Αλιείας
	Θαλάσσιες περιοχές	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Τμήμα Αλιείας
	Βιογεωγραφικές περιοχές	Τμήμα Περιβάλλοντος
	Ενδιαιτήματα και βιότοποι	Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Δασών
	Κατανομή ειδών	Υπουργείο Γεωργίας

	Ενεργειακοί πόροι	Υπηρεσία Ενέργειας, Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
	Ορυκτοί πόροι	Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

- Χρήστες της εθνικής υποδομής γεωχωρικών δεδομένων

Οι χρήστες της εθνικής υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών είναι οι δημόσιες αρχές, οι ΔΑ των κρατών – μελών της ΕΕ, τα όργανα και οι φορείς της ΕΕ, οι επιχειρήσεις, οι πολίτες κ.α.

Οι διάφοροι εμπλεκόμενοι θα αποκτούν διαβαθμισμένη πρόσβαση στην εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών, σύμφωνα με τα δικαιώματα, τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα οριστικοποιηθούν με την έγκριση του ΣΔΙ.

4.3 Ρόλοι των εμπλεκομένων

Στη συνέχεια περιγράφεται ο ρόλος των εμπλεκομένων για κάθε ένα από τα συστατικά της εθνικής υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών:

- Διαλειτουργικότητα συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων

Οι παραγωγοί δεδομένων που συμμετέχουν στην εθνική υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών, οφείλουν να καθιστούν τα γεωχωρικά δεδομένα που παράγουν και τις αντίστοιχες υπηρεσίες που παρέχουν, διαλειτουργικά, σύμφωνα με τις πρόνοιες της οδηγίας INSPIRE και του Ν.43(Ι)/2010.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής παρέχουν υποστήριξη στην εφαρμογή των τεχνικών προδιαγραφών και θα παρέχουν μέσω της Εθνικής Γεωπύλης τα κατάλληλα εργαλεία για την εξέταση της συμμόρφωσης των πόρων της υποδομής.

- Διαδικτυακές υπηρεσίες

Η ανάπτυξη των διαδικτυακών υπηρεσιών, έτσι όπως αυτές ορίζονται στο πλαίσιο της οδηγίας INSPIRE, θα σχεδιαστούν με βάση τις υποδείξεις που θα γίνουν στο Στρατηγικό Σχέδιο που θα παραδοθεί μέσα στο 2014.

Η συμμετοχή στην ευρωπαϊκή πύλη INSPIRE θα γίνεται μέσω των εθνικών διαδικτυακών υπηρεσιών που ήδη διαθέτει ή θα αναπτύξει και θα συντηρεί η Κυπριακή Δημοκρατία.

Για τις δημόσιες αρχές που δεν έχουν την τεχνογνωσία και τις υποδομές να διαθέτουν τα δεδομένα που παράγουν με διαδικτυακές ή γεωχωρικές υπηρεσίες που αναπτύσσουν οι ίδιες, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής θα μελετήσουν τρόπους φιλοξενίας και διάθεσης των δεδομένων. Αυτή η πρακτική είναι δυνατό να υλοποιηθεί μόνο για εκείνες τις περιπτώσεις, για τις οποίες δεν προβλέπεται τακτική και συχνή επικαιροποίηση των δεδομένων.

Αυτή η προσέγγιση εξασφαλίζει τη δημιουργία των δεδομένων από τον κατάλληλο φορέα, και το διαμοιρασμό τους από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το οποίο κατέχει την τεχνογνωσία και τις υποδομές για αυτό το σκοπό, μέσω του Συστήματος Πληροφοριών Γης.

- Παρακολούθηση εφαρμογής και σύνταξη αναφορών

Οι παραγωγοί δεδομένων οφείλουν να παρέχουν στο Υπουργείο Εσωτερικών τις κατάλληλες πληροφορίες για την παρακολούθηση εφαρμογής του νόμου και της οδηγίας και για τη σύνταξη των αναφορών προόδου που προβλέπονται από τη νομοθεσία.

Οι παραγωγοί των δεδομένων θα χρησιμοποιούν τα εργαλεία και τις οδηγίες που θα παρέχονται.

4.4 Μέτρα για τη διασφάλιση και τη διευκόλυνση του διαμοιρασμού της γεωπληροφορίας

Σύμφωνα με το Ν.43(Ι)/2010 όλα τα γεωχωρικά δεδομένα, οι σχετικές υπηρεσίες και τα μεταδεδομένα τους, είναι κοινόχρηστα μεταξύ των ΔΑ της Κύπρου και των κρατών – μελών της ΕΕ, καθώς και για τα όργανα και τους φορείς της ΕΕ, των οποίων οι αρμοδιότητες και ο σκοπός ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο περιβάλλον. Οι υπηρεσίες αναζήτησης και απεικόνισης, καθώς και τα μεταδεδομένα, διατίθενται σε τρίτους χωρίς τέλη και με κατάλληλη άδεια χρήσης, ενώ οι υπηρεσίες μετασχηματισμού, επίκλησης και μεταφόρτωσης διατίθενται σε τρίτους με άδειες χρήσης που περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τόσο τη με τέλη όσο και τη χωρίς τέλη διάθεσή τους, ανάλογα με το σκοπό χρήσης και το αιτούμενο επίπεδο υπηρεσιών. Τα τέλη είναι ανταποδοτικού χαρακτήρα και πρέπει να τηρούνται στο ελάχιστον αναγκαίο ύψος, για να διασφαλίζεται η απαραίτητη ποιότητα.

Ήδη η Κυπριακή Δημοκρατία, μέσω του Κυβερνητικού Κόμβου έχει επιτύχει τη διακίνηση μεγάλου όγκου ψηφιακών δεδομένων. Γεωχωρικά δεδομένα είναι προσβάσιμα μέσω Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών με απευθείας σύνδεση στο Σύστημα Πληροφοριών Γης του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Επιπρόσθετα, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας παρέχει απευθείας πρόσβαση στα βασικά επίπεδα δεδομένων του ΣΠΓ μέσω ελεγχόμενων διαδικτυακών εφαρμογών. Οι τρόποι αυτοί βρίσκονται ακόμα σε περιορισμένη χρήση λόγω της παλαιάς τεχνολογίας που χρησιμοποιείται. Αναμένεται ότι, με βάση τις παρούσες προσπάθειες που καταβάλλονται για την αναβάθμιση του ΣΠΓ, θα δημιουργηθεί σύγχρονο σύστημα μέσω του οποίου θα παρέχονται πιο εύκολα απευθείας προσβάσεις σε μεγάλη ποικιλία γεωχωρικών και άλλων δεδομένων προς κάθε ενδιαφερόμενο.

Επιπρόσθετα, ψηφιακά γεωχωρικά δεδομένα παρέχονται σε συστηματική βάση, τόσο σε κρατικές υπηρεσίες και οργανισμούς, όσο και σε ιδιώτες, σε ψηφιακά μέσα (CD's, DVD's κ.α.), όπως επίσης και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Στατικά ψηφιακά γεωχωρικά δεδομένα παρέχονται δωρεάν μέσω της ιστοσελίδας του ΤΚΧ σε διάφορες μορφές (PDF, KML, KMZ, jpg κ.α.).

4.5 Συνεργασία των εμπλεκόμενων

Το Υπουργείο Εσωτερικών, με βάση τον Νόμο Ν.43(Ι)/2010, συντονίζει όλες τις ενέργειες αναφορικά με την υλοποίηση του προγράμματος INSPIRE. Το Συμβούλιο Διαχείρισης εξετάζει όλα τα θέματα συντονισμού μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής και των άλλων εμπλεκόμενων κρατικών υπηρεσιών και υποβάλλει εισηγήσεις για την εφαρμογή του Νόμου. Η Διευθυντική Ομάδα ορίζει τις τεχνικές επιτροπές, υπεπιτροπές και ομάδες εργασίας και καθορίζει τους όρους εντολής τους. Καλεί επίσης σε οποιαδήποτε συνεδρία της οποιοδήποτε λειτουργό Δημόσιας Αρχής ή οποιοδήποτε άτομο με εξειδικευμένες γνώσεις να υποβάλει εισηγήσεις σε συγκεκριμένα θέματα προς υποβοήθηση του έργου της.

4.5.1 Συνεργασίες και συμφωνίες

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και με σκοπό την καλύτερη συνεργασία, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας υποστηρίζει άλλες ΔΑ με δράσεις χαρτογραφίας και γεωπληροφορικής. Αυτές οι συνεργασίες αφορούν κυρίως στην παροχή γεωχωρικών δεδομένων, τη διαμεσολάβηση για την επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν στο διαμοιρασμό και την κοινοχρησία των δεδομένων, στην παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών γεωπληροφορικής, υπηρεσιών διαχείρισης γεωχωρικών δεδομένων και παροχή τεχνογνωσίας. Κάποιες από τις δράσεις αυτές παρουσιάζονται συνοπτικά παρακάτω:

- Υποστήριξη του Κυπριακού Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών σε θέματα γεωπληροφορικής και μαζική παροχή γεωπληροφοριών.
- Μαζική παροχή γεωπληροφοριών στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για χρήση στο σύστημα GIS που έχει αναπτύξει.
- Παροχή γεωπληροφοριών προς την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.
- Παροχή γεωπληροφοριών σε Υπουργεία (Εσωτερικών, Εξωτερικών, Άμυνας, Γεωργίας, Εμπορίου, Παιδείας, κ.α.).
- Παροχή γεωπληροφοριών σε Κυβερνητικά Τμήματα (Πολεοδομίας και Οικήσεως, Αναπτύξεως Υδάτων, Δημοσίων Έργων, Περιβάλλοντος κ.α.).
- Παροχή γεωπληροφοριών σε υπηρεσίες (Στατιστική Υπηρεσία, Αστυνομία, Ταμείο Θήρας, Υπηρεσία Μεταλλείων κ.α.).
- Παροχή γεωπληροφοριών σε Επαρχιακές Διοικήσεις.
- Παροχή γεωχωρικών πληροφοριών σε δήμους και κοινότητες.
- Παροχή γεωπληροφοριών σε Συμβούλια Υδατοπρομήθειας.
- Παροχή γεωπληροφοριών σε Συμβούλια Αποχετεύσεων.
- Παροχή γεωπληροφοριών σε ακαδημαϊκά ιδρύματα και σε φοιτητές.
- Παροχή γεωπληροφοριών σε σχολεία.

Έχουν γίνει επίσης συμφωνίες για θέματα κοινού ενδιαφέροντος με τις ακόλουθες υπηρεσίες:

- Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού της Ελλάδος
- Γεωγραφική Υπηρεσία του Υπουργείου Άμυνας του Ηνωμένου Βασιλείου
- Οργανισμός Κτηματολογίου της Ουκρανίας για χαρτογραφικά θέματα

Η δημιουργία και χρήση της Πύλης Γεωπληροφοριών αναμένεται να διευκολύνει την κοινοχρησία της γεωχωρικής πληροφορίας στο δημόσιο τομέα, υπό ένα ξεκάθαρο και ενιαίο πλαίσιο.

4.5.2 Τεχνολογίες που διευκολύνουν τη συνεργασία και τη συμμετοχή

Οι παραπάνω δράσεις για τη διευκόλυνση της συνεργασίας πρέπει να υποστηρίζονται και από την ανάπτυξη εκείνων των τεχνολογιών που θα διευκολύνουν τη διαλειτουργικότητα και κατ' επέκταση τη μείωση των πόρων που καταναλώνονται για την εκτέλεση της κάθε εργασίας που απαιτείται.

Η περαιτέρω ανάπτυξη και αναβάθμιση του ΣΠΓ και της Εθνικής Γεωπύλης θα παρέχουν το σύνολο των τεχνολογιών που θα εξασφαλίζουν την ικανοποίηση των βασικών απαιτήσεων της εθνικής υποδομής και τη συμμετοχή της Κύπρου στο πρόγραμμα INSPIRE. Μέχρι τότε, οι υφιστάμενες δράσεις του ΤΚΧ μέσα από τη λειτουργία του ΣΠΓ στοχεύουν σε αυτήν την κατεύθυνση.

Η βασικότερη ενέργεια είναι η δημιουργία ενός εθνικού καταλόγου γεωπληροφορίας, ώστε να μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να ανακαλύπτει γεωχωρικούς πόρους, να έχει πρόσβαση σε αυτούς μέσω διαλειτουργικών διαδικτυακών υπηρεσιών και να γνωρίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για να τους αξιοποιήσει.

Μέχρι σήμερα έχουν αναπτυχθεί διάφορα πληροφοριακά συστήματα που συγκεντρώνουν πολύτιμες πληροφορίες για διάφορα θεματικά επίπεδα. Για να μπορεί ο χρήστης να λάβει γνώση αυτών των πληροφοριών, θα πρέπει να ανατρέξει στις ιστοσελίδες των φορέων που λειτουργούν αυτά τα πληροφοριακά συστήματα. Όταν τα ανακαλύψει, μπορεί μόνο να δει τα δεδομένα ή να έχει περιορισμένη πρόσβαση σ'αυτά, αφού οι δικτυακές υπηρεσίες που έχουν αναπτυχθεί καταναλώνονται μόνο από τις ίδιες τις εφαρμογές, δηλαδή δεν παρέχονται κατάλληλες προγραμματιστικές διεπαφές ώστε να μπορούν τα δεδομένα να ενσωματωθούν σε άλλες εφαρμογές. Υπάρχουν επίσης παραδείγματα καλών πρακτικών σε πολύ περιορισμένο αριθμό.

5 Χρήση της Υποδομής Γεωπληροφοριών

5.1 Χρήση γεωχωρικών υπηρεσιών

Η συλλογή της πληροφορίας σχετικά με τη χρήση της υποδομής, γίνεται σε άμεση επαφή με τις αρμόδιες υπηρεσίες. Στόχος είναι να δημιουργηθεί Εθνικός Κατάλογος Γεωπληροφοριών, ο οποίος να τηρείται ενήμερος σε τακτική βάση.

5.2 Παραδείγματα χρήσης συνόλων γεωχωρικών δεδομένων

Παραδείγματα χρήσης των γεωχωρικών δεδομένων που προμηθεύονται οι ΔΑ της χώρας από άλλες ΔΑ, αφορούν τις ακόλουθες χρήσεις:

- Πολεοδομικός/Χωροταξικός Σχεδιασμός
- Περιβαλλοντικές μελέτες
- Ανάπτυξη δικτύων ύδρευσης
- Ανάπτυξη δικτύων αποχέτευσης
- Ανάπτυξη δικτύων τηλεπικοινωνιών
- Ανάπτυξη δικτύων ηλεκτροδότησης
- Απογραφή πληθυσμού και συλλογή στατιστικών δεδομένων
- Επικαιροποίηση χαρτογραφικών βάσεων δεδομένων
- Ανάπτυξη διαδικτυακών εφαρμογών για παρουσίαση θεματικών δεδομένων
- Εκτέλεση διοικητικών πράξεων, για τις οποίες είναι απαραίτητη πληροφορία για το χώρο (π.χ. πληροφορία που περιλαμβάνεται στη βάση δεδομένων των γεωτεμαχίων κτηματολογίου)
- Χωρική ανάλυση

5.3 Χρήση της Υποδομής Γεωχωρικών Δεδομένων από το κοινό

Στο παρόν στάδιο γίνεται περιορισμένη χρήση της υποδομής γεωχωρικών δεδομένων μέσω διαδικτυακών εφαρμογών, αλλά γίνεται εκτεταμένη χρήση της υποδομής αυτής με μαζική παροχή ψηφιακών γεωπληροφοριών σε διάφορα μέσα.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας έχει αναπτύξει μεγάλη δράση στον τομέα αυτό και παρέχει μαζικά ψηφιακά γεωχωρικά δεδομένα μέσω του Συστήματος Πληροφοριών Γης.

Αναμένεται ότι με την επικείμενη αναβάθμιση του ΣΠΓ και τη λειτουργία της Εθνικής Γεωπύλης νθα παρέχεται ολοκληρωμένη κάλυψη και πρόσβαση προς κάθε ενδιαφερόμενο.

5.4 Διασυνοριακή χρήση της Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών

Μέχρι σήμερα δεν έχουν προκύψει σχετικές συνεργασίες με άλλα κράτη – μέλη της ΕΕ, με την Κύπρο, είτε για την παροχή δεδομένων, είτε για την από κοινού διαμόρφωση συνόλων δεδομένων που αφορούν περιοχές αρμοδιότητας περισσότερων της μιας χώρας.

Παρόλα αυτά κάποιες ΔΑ της χώρας συμμετέχουν σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, όπως για παράδειγμα ο EuroGeographics μέσω του ΤΚΧ, ενώ άλλοι φορείς φαίνεται ότι συμμετέχουν σε διεθνή έργα.

Κάποια από τα σύνολα δεδομένων που παράγονται από Κυπριακές δημόσιες αρχές θα διατίθενται μέσω της ευρωπαϊκής γεωπύλης και αναμένεται να δημιουργηθούν τα κατάλληλα εργαλεία που θα παρακολουθούν τη χρήση μέσω αυτής.

5.5 Χρήση των υπηρεσιών μετασχηματισμού

Δεν είναι ακόμη διαθέσιμες υπηρεσίες μετασχηματισμού, όπως αυτές ορίζονται στο πλαίσιο της Οδηγίας INSPIRE.

Μετά την αναβάθμιση του ΣΠΓ και την ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος της Εθνικής Υποδομής Γεωπληροφοριών, θα είναι διαθέσιμα περισσότερα στοιχεία με τη χρήση των διαφόρων διαδικτυακών και άλλων γεωχωρικών υπηρεσιών.

6 Ρυθμίσεις για το διαμοιρασμό γεωπληροφορίας

6.1 Ρυθμίσεις για το διαμοιρασμό μεταξύ των δημοσίων αρχών (κοινοχρησία)

Η υποχρέωση για την δημιουργία κανόνων για την κοινοχρησία των γεωχωρικών δεδομένων και των υπηρεσιών μεταξύ των ΔΑ και για το διαμοιρασμό και την πρόσβαση τρίτων υπό ενιαίο αδειοδοτικό πλαίσιο, περιγράφεται στον Νόμο Ν.43(Ι)/2010. Οι κανόνες αυτοί αναμένεται να εξειδικευτούν με την έκδοση της Εθνικής Πύλης Γεωπληροφοριών.

Οι άδειες που χρησιμοποιούνται στο παρόν στάδιο για τη διάθεση των δεδομένων του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας είναι οι ακόλουθες:

- Άδεια χρήσης για εσωτερικές ανάγκες εντός κάποιου οργανισμού
- Άδεια χρήσης για συγκεκριμένες εκδόσεις (π.χ. βιβλία, περιοδικά κ.α.), με καθορισμένη διάρκεια και αριθμό αντιτύπων
- Άδεια χρήσης στο διαδίκτυο
- Άδεια περιορισμένης χρήσης σε μελέτες φοιτητών
- Άδεια περιορισμένης χρήσης για συγκεκριμένο σκοπό (π.χ. περιβαλλοντική μελέτη)
- Άδεια εμπορικής χρήσης

6.2 Ρυθμίσεις για το διαμοιρασμό μεταξύ δημοσίων αρχών και οργάνων της ΕΕ

Οι διατάξεις που αφορούν στην κοινοχρησία των γεωχωρικών δεδομένων και των αντίστοιχων υπηρεσιών μεταξύ των ΔΑ της Κύπρου, θα ισχύουν με τον ίδιο τρόπο και για τις ΔΑ άλλων κρατών - μελών της ΕΕ, για τα όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ και για φορείς που έχουν συσταθεί με διεθνείς συμφωνίες, στις οποίες η ΕΕ και τα κράτη – μέλη της είναι μέλη, αποκλειστικά για τους σκοπούς άσκησης των αρμοδιοτήτων τους που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο περιβάλλον.

Σήμερα, όλα τα γεωχωρικά δεδομένα που διατίθενται μέσω των διαδικτυακών υπηρεσιών του ΤΚΧ, μπορούν να χρησιμοποιηθούν από όλες τις ΔΑ των κρατών μελών της ΕΕ, τα όργανα της ΕΕ και το κοινό, χωρίς κανένα κόστος.

Με την λειτουργία της Εθνικής Πύλης Γεωπληροφοριών θα εκδοθούν νέες άδειες, στη βάση των προβλέψεων του νόμου και της οδηγίας.

6.3 Εμπόδια στο διαμοιρασμό και ενέργειες για την αντιμετώπιση τους

Τρία χρόνια μετά την ψήφιση του Ν.43(Ι)/2010 και την ενσωμάτωση της Οδηγίας INSPIRE, η εφαρμογή τους, σε κάποιες περιπτώσεις, είναι προβληματική.

Τα προβλήματα που εντοπίζονται αναφορικά με την κοινοχρησία και το διαμοιρασμό γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών μπορούν να κωδικοποιηθούν ως ακολούθως:

- Ελλιπής ή αποσπασματική εφαρμογή των κανόνων που τίθενται από το νόμο και την οδηγία σχετικά με την κοινοχρησία συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων.
- Μη διαλειτουργικά πληροφοριακά συστήματα αποθήκευσης και διαχείρισης γεωχωρικών δεδομένων των ΔΑ. Κατά συνέπεια, απαιτούνται πόροι για την εναρμόνισή τους με τις τεχνικές προδιαγραφές της Οδηγίας INSPIRE.
- Έλλειψη τεχνογνωσίας στο προσωπικό των ΔΑ σχετικά με τις σύγχρονες τεχνολογίες γεωπληροφορικής.
- Χρονοβόρες διαδικασίες για την αναβάθμιση του ΣΠΓ και τη λειτουργία της Εθνικής Πύλης.

7 Αποτίμηση κόστους / οφέλους

7.1 Κόστος εφαρμογής της Οδηγίας INSPIRE

Η ανάπτυξη της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών, η οποία πρωτοδημιουργήθηκε μέσα στα πλαίσια της ανάπτυξης και λειτουργίας του ΣΠΓ στο ΤΚΧ, συνεχίζει να αναπτύσσεται και να υλοποιείται με διάφορες δράσεις οι οποίες αναφέρθηκαν πιο πάνω.

Η υφιστάμενη εθνική υποδομή γεωπληροφορίας, πρέπει να μετασχηματιστεί κατάλληλα ώστε να συμμορφωθεί με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Το κόστος αυτό δεν μπορεί ακόμα να προσδιοριστεί. Αναμένεται ότι με την παράδοση του Στρατηγικού Σχεδίου που θα γίνει μέσα στο 2014, θα γίνει εκτενής αναφορά στα προβλεπόμενα κόστη.

Η ανάλυση που ακολουθεί αφορά στο κόστος ανάπτυξης της Εθνικής Υποδομής Γεωπληροφοριών, η οποία θα είναι απολύτως σύμφωνη με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές και θα εξασφαλίζει τη συμμετοχή της Κύπρου στην υποδομή INSPIRE.

Τα κόστη που απαιτούνται για την ανάπτυξη της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών μπορούν να χωριστούν σε τρεις κατηγορίες:

- **Κόστος ανάπτυξης:** Το κόστος αφορά στην ανάπτυξη των υποδομών και των διαδικτυακών υπηρεσιών και εφαρμογών και στη σύνταξη των πλαισίων προδιαγραφών και κανόνων διαμοιρασμού και κοινοχρησίας του συστήματος και των δεδομένων.
- **Κόστος παραγωγής βασικών γεωχωρικών δεδομένων αναφοράς:** Το κόστος αφορά στην ομογενοποίηση υπαρχόντων γεωχωρικών δεδομένων, με σκοπό να παραχθεί το υπόβαθρο που θα χρησιμοποιείται για την παρουσίαση και τη διάχυση γεωχωρικών δεδομένων μέσω του πληροφοριακού συστήματος.
- **Κόστος συμμόρφωσης για τους παραγωγούς δεδομένων:** Το κόστος αφορά στο μετασχηματισμό γεωχωρικών δεδομένων και στην ανάπτυξη και συντήρηση κατάλληλων διαδικτυακών υπηρεσιών, από ΔΑ που είναι παραγωγοί γεωχωρικών δεδομένων και έχουν υποχρέωση συμμετοχής.

Τα επιμέρους βασικά κόστη αφορούν τις ακόλουθες κατηγορίες:

- Εθνικός Κατάλογος Γεωπληροφορίας
- Πιλοτικές διαδικτυακές υπηρεσίες ανακάλυψης και απεικόνισης
- Πληροφοριακό σύστημα Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Υπηρεσιών και Εθνική Γεωπύλη (προϋπολογισμός)
- Παρακολούθηση εφαρμογής και σύνταξη αναφορών (monitoring and reporting)
- Συντονισμός δικτύου εμπλεκόμενων και εφαρμογή οριζόντιων μέτρων

7.2 Οφέλη από την εφαρμογή του N.46(I)/2010 και της Οδηγίας INSPIRE

Δεδομένου του ότι το πληροφοριακό σύστημα της Εθνικής Υποδομής Γεωπληροφοριών δεν είναι ακόμη σε παραγωγική λειτουργία, είναι δύσκολη η ποσοτικοποίηση των ωφελημάτων που προκύπτουν από τη λειτουργία του.

Στις επόμενες παραγράφους γίνεται μια προσπάθεια αποτίμησης του οφέλους που έχει παρατηρηθεί μέχρι σήμερα, πριν την πλήρη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών, καθώς και εκείνου που γίνεται εκτίμηση ότι θα επιτευχθεί και βάσει του

οποίου έχει γίνει και ο σχεδιασμός των δράσεων που θα οδηγήσουν στην πλήρη ανάπτυξη του συστήματος.

7.2.1 Αποδοτικότητα

Η αποδοτικότητα της επένδυσης για την ανάπτυξη ενός διαλειτουργικού συστήματος παραγωγής και διαμοιρασμού της γεωπληροφορίας που παράγεται από την Κυπριακή δημόσια διοίκηση, είναι αδιαμφισβήτητη. Ήδη με τη λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών Γης έχουν παρατηρηθεί πολλαπλά ωφέλη.

Όταν γίνεται αναζήτηση γεωχωρικής πληροφορίας, δεν απαιτείται χρονοβόρα έρευνα. Μέσω της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Δεδομένων θα μπορούν εύκολα να αναζητούνται και να εντοπίζονται οι ζητούμενες πληροφορίες.

Η διαδικασία πρόσβασης στα ίδια τα δεδομένα και η χρήση αυτών, δυστυχώς, ακόμη σήμερα γίνεται χωρίς την πλήρη αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών διαδικτύου. Η λειτουργία διαλειτουργικών υπηρεσιών είναι πολύ περιορισμένη και τα δεδομένα διαμοιράζονται με την ανταλλαγή αποθηκευτικών μέσων και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Παρόλα αυτά, η δημοσιότητα που δόθηκε για το Σύστημα Πληροφοριών Γης και η χρήση των δεδομένων του έχουν δημιουργήσει αυξημένη ζήτηση γεωχωρικών δεδομένων, με αποτέλεσμα οι φορείς που εμπόδιζαν τη διάχυση της γεωπληροφορίας χωρίς πλήρως τεκμηριωμένη αιτιολόγηση, να έχουν υποχρεωθεί να συμμορφώνονται με αργούς ρυθμούς με τη νομοθεσία.

Με την ολοκλήρωση του έργου και την πλήρη ανάπτυξη της υποδομής INSPIRE αναμένεται ότι θα παρατηρηθούν πολλαπλά οφέλη ως προς την αποδοτικότητα όπως:

- Μείωση του χρόνου αναζήτησης και ανάκτησης γεωπληροφορίας που έχει ήδη παραχθεί, αφού θα αξιοποιούνται διαδικτυακές υπηρεσίες.
- Μείωση του κόστους παραγωγής γεωπληροφορίας και εξοικονόμηση πόρων, αφού τα δεδομένα θα παράγονται μία φορά και θα επαναχρησιμοποιούνται.
- Μείωση του διοικητικού φόρτου του παραγωγού δεδομένων, αφού θα αξιοποιούνται διαδικτυακές υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των αιτημάτων.
- Ενίσχυση της οικονομίας μέσω της ανάπτυξης.

7.2.2 Αποτελεσματικότητα

Η αποτελεσματικότητα υλοποίησης του προγράμματος INSPIRE εξετάζεται ως προς την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν κατά το σχεδιασμό του. Δυστυχώς, δεν είναι δυνατή η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας του υλοποίησης του έργου πριν την ολοκλήρωση του. Παρόλα αυτά μπορούν να εντοπιστούν κάποια παραδείγματα που αποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα με βάση τα οφέλη που παρατηρήθηκαν κατά την λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών Γης:

- Καλύτερος και πιο ενημερωμένος σχεδιασμός δράσεων που αφορούν στο χώρο, αφού οι αρμόδιοι φορείς έχουν στη διάθεσή τους την πλέον επικαιροποιημένη γεωπληροφορία.
- Οι χρήστες της γεωπληροφορίας γνωρίζουν τους κανόνες πρόσβασης και χρήσης.
- Επιτυγχάνεται ομοιόμορφη ακρίβεια και συνέπεια μεταξύ των δεδομένων.

- Μείωση της γραφειοκρατίας και απλοποίηση των διαδικασιών.
- Καλύτερη διακυβέρνηση.
- Το υπόβαθρο ψηφιακών χωρικών πληροφοριών αποτελεί πλατφόρμα για καινοτόμα τεχνολογικά προϊόντα και υπηρεσίες.

7.2.3 Ευρύτερα κοινωνικοοικονομικά οφέλη

Τα οφέλη από την πρόσβαση του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα σε δημόσια γεωχωρική πληροφορία είναι πάρα πολλά. Πιο κάτω αναφέρονται παραδείγματα αξιοποίησης των γεωχωρικών δεδομένων και των νέων τεχνολογιών γεωπληροφορικής:

- Διαφάνεια και πραγματική συμμετοχή του πολίτη στις αποφάσεις της κυβέρνησης.
- Εξασφάλιση της διαφάνειας και πάταξη της αυθαιρεσίας μέσω της ευρείας διάθεσης πολεοδομικών κανονισμών, ζωνών προστασίας και άλλων περιορισμών δόμησης,
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με τη δυνατότητα αξιοποίησης γεωδεδομένων της Δημόσιας Διοίκησης από επαγγελματίες,
- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας με την αποφυγή στρεβλώσεων που δημιουργούνται από την προνομιακή πρόσβαση στα δεδομένα
- Ενίσχυση της συμμετοχικής δημοκρατίας με την ενεργό συμμετοχή και τον έλεγχο των πολιτών.
- Ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και ανάλυση επενδυτών
- Εύκολη αναζήτηση και εντοπισμός περιοχών ανάπτυξης/επένδυσης.
- Άμεση συνεισφορά στον τουρισμό με ανάδειξη και προβολή της χώρας.
- Ίση πρόσβαση στα χωρικά δεδομένα από όλους
- Έλεγχος της περιβαλλοντικής πολιτικής αλλά και της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων από τους πολίτες.
- Συμμετοχική δημοκρατία (e-democracy)
- Συνολική εικόνα, ορθή και συντονισμένη
- Υιοθέτηση ενιαίας περιβαλλοντικής πολιτικής και όχι αποσπασματικές δράσεις
- Ποιοτικά δεδομένα.
- Ενδυνάμωση της σχέσης μεταξύ των πολιτών και των μηχανισμών κοινωνικών ομάδων για έλεγχο και παρακολούθηση του περιβάλλοντος.

7.2.4 Αρνητικά αποτελέσματα από την εφαρμογή της Οδηγίας INSPIRE

Η ανάπτυξη της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Δεδομένων και της αντίστοιχης ευρωπαϊκής υποδομής INSPIRE μπορεί να έχει μόνο θετικά αποτελέσματα. Παρόλα αυτά, μένουν ακόμη πολλά προσκόμματα να αρθούν, να διορθωθούν πολλές κακές πρακτικές και να γίνει κοινή πεποίθηση ότι τα

γεωχωρικά δεδομένα που δημιουργούνται με τα χρήματα των φορολογούμενων πολιτών δεν αποτελούν ιδιοκτησία συγκεκριμένων παραγωγών δεδομένων. Αντίθετα αποτελούν ένα εθνικό κεφάλαιο, το οποίο θα πρέπει να αξιοποιηθεί στο μέγιστο, καθιστώντας το κοινόχρηστο μεταξύ των δημοσίων αρχών και διαθέτοντας το , ώστε να προστεθεί αξία σε αυτό και να δημιουργηθεί οικονομικό προϊόν.

Όλα τα παραπάνω όμως προϋποθέτουν την εύρεση εκείνων των πόρων που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη της υποδομής, τη δημιουργία και διατήρηση των δεδομένων και την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς της.

Ο σχεδιασμός του ΣΠΓ, όπως επίσης της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών στηρίζεται στο ότι τα δεδομένα δεν πρέπει να πληρώνονται από τους τελικούς χρήστες. Το κράτος θα πρέπει να εξασφαλίσει τους απαραίτητους πόρους για την παραγωγή δεδομένων και την παροχή υπηρεσιών. Στη συνέχεια, η δωρεάν διάθεση στους πολίτες και στους επιχειρηματίες, η δημιουργία προϊόντων με οικονομική αξία και η παροχή υπηρεσιών θα επιστρέψουν στο κράτος αυτή την επένδυση στο πολλαπλάσιο, μέσω της επιχειρηματικότητας και της εξοικονόμησης. Η προϋπόθεση αυτή ήδη αντιμετωπίζει δυσκολία στην εφαρμογή του σε αυτή τη δύσκολη από οικονομικής άποψης περίοδο που περνά η Κύπρος. Ήδη έχουν αντιμετωπιστεί μεγάλες δυσκολίες λόγω περικοπών στις δημόσιες δαπάνες και η διάθεση πόρων για τη δημιουργία και συντήρηση γεωπληροφορίας δυστυχώς έχουν τεθεί σε δεύτερη προτεραιότητα.

8 Συμπεράσματα και προτάσεις βελτίωσης πρακτικών

Τα τελευταία 16 περίπου χρόνια έγινε μια θεαματική πρόοδος στη δημιουργία και διάθεση γεωπληροφοριών με την ανάπτυξη και λειτουργία του Συστήματος Πληροφοριών Γης στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Με την ψήφιση της οδηγίας INSPIRE επιβλήθηκε στα κράτη μέλη να δραστηριοποιηθούν και να δημιουργήσουν ενιαία υποδομή γεωχωρικών δεδομένων. Στην Κύπρο υιοθετήθηκε άμεσα η οδηγία και ψηφίστηκε νέος νόμος με αρ. Ν.43(Ι)/2010.

Το Υπουργείο Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, με βάση τον Νόμο Ν.43(Ι)/2010, έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο στην υλοποίηση της Οδηγίας INSPIRE στην Κύπρο, ενώ το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και το Τμήμα Περιβάλλοντος, έχουν αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο στην οργάνωση και την υλοποίηση της. Με βάση τη νέα νομοθεσία, δημιουργήθηκε Συμβούλιο Διαχείρισης και Διευθυντική Ομάδα, ενώ άρχισε η διαδικασία συγκρότησης τεχνικών επιτροπών και ομάδων εργασίας. Άρχισε επίσης η πρώτη και μεγαλύτερη καταγραφή της γεωχωρικής πληροφορίας που παράγεται στη χώρα και άρχισε ήδη εκστρατεία ενημέρωσης των εμπλεκόμενων.

Στην παρούσα περίοδο γίνονται εντατικές ενέργειες για ριζική αναβάθμιση του υφιστάμενου Συστήματος Πληροφοριών Γης, μέσα στα πλαίσια της οποίας περιλαμβάνονται και ενέργειες για ικανοποίηση ενός πολύ μεγάλου μέρους της οδηγίας INSPIRE.

Επιπρόσθετα, έχουν ξεκινήσει οι εργασίες για ανάθεση ετοιμασίας Στρατηγικού Σχεδίου για την συνολική υλοποίηση της οδηγίας INSPIRE. Μέσα στα πλαίσια αυτά λαμβάνεται υπόψη και ο σχεδιασμός και η αρχική λειτουργία της Πύλης Γεωπληροφοριών INSPIRE.

Στις επόμενες παραγράφους παρουσιάζονται κάποιες προτάσεις για τη βελτίωση των ακολουθούμενων πρακτικών.

8.1 Προτάσεις βελτίωσης του συντονισμού και της διοίκησης της ΕΥΓΕΠ

Η πρόβλεψη του Ν.46(Ι)/2010 για τη συγκρότηση των επιτροπών και ομάδων εργασίας, με σκοπό την υποστήριξη της εφαρμογής του νόμου από το σύνολο των εμπλεκόμενων Δημόσιων Αρχών που εμπíπτουν στο ευρύ πεδίο εφαρμογής της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών, είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να συντονιστεί ένα τόσο μεγάλο δίκτυο ΔΑ και προσώπων.

Απαραίτητες προϋποθέσεις είναι οι επιτροπές και οι ομάδες εργασίας να στελεχώνονται από τους πλέον κατάλληλους υπαλλήλους και να έχουν άμεση επαφή με τις συνθήκες παραγωγής και συντήρησης της γεωπληροφορίας που παράγεται από κάθε ΔΑ.

Στην παρούσα κρίσιμη φάση που περνά η Κύπρος έχει διαφανεί ότι οι πλείστες ΔΑ είναι υποστελεχωμένες, λόγω της μαζικής αποχώρησης υπαλλήλων και λόγω της παγοποίησης που επιβλήθηκε στις προσλήψεις νέου προσωπικού. Θα πρέπει να τονιστούν ξανά τα πολλαπλά οφέλη που προκύπτουν από την εφαρμογή της οδηγίας INSPIRE και τα άμεσα θετικά αποτελέσματα που έχουν στην οικονομία του τόπου. Αναλυτική περιγραφή των οφελών αυτών έγινε πιο πάνω.

Γίνεται αντιληπτό ότι υπάρχει συνεχόμενη ανάγκη διαρκούς ενημέρωσης και επιμόρφωσης του εμπλεκόμενου προσωπικού. Απαιτείται επιπρόσθετα συνεχής παρακολούθηση των όσων διαδραματίζονται στον Ευρωπαϊκό χώρο, όπως επίσης και ενεργός συμμετοχή στις συναντήσεις των ομάδων εργασίας που πραγματοποιούνται στην Ευρώπη.

8.2 Προτάσεις για την αποτελεσματική ανάπτυξη και λειτουργία της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών

Η δημιουργία των πλέον σύγχρονων υποδομών και εφαρμογών διαδικτύου, χωρίς τη συμμετοχή των παραγωγών γεωχωρικών δεδομένων, δεν εξασφαλίζει την επιτυχία των στόχων της οδηγίας INSPIRE. Δεδομένου του ότι η συμμετοχή στην υλοποίηση του προγράμματος INSPIRE γίνεται παράλληλα με την ανάπτυξη της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών, ο συντονισμός και η υποστήριξη από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας είναι κρίσιμη αλλά ακόμη πιο καθοριστική είναι η συμμετοχή των ΔΑ και το άνοιγμα των γεωχωρικών δεδομένων από τους αρμόδιους παραγωγούς.

Το θέμα της ευαισθητοποίησης των παραγωγών δεδομένων σε σχέση με τα οφέλη της δημιουργίας και διάθεσης γεωπληροφοριών, έχει ήδη τεθεί από πλευράς του Υπουργείου Εσωτερικών, κατά τη διάρκεια συνεδρίων και διεθνών συναντήσεων αλλά και κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων του Συμβουλίου Διαχείρισης INSPIRE και της Διευθυντικής Ομάδας.

Από την πλευρά του το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, λαμβάνει εκείνα τα μέτρα που απαιτούνται για τη σταδιακή συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας INSPIRE και μπορεί να υποστηρίξει τις ΔΑ που δεν διαθέτουν ακόμη την τεχνογνωσία και τις υποδομές.

Η σύνταξη ενιαίου Στρατηγικού Σχεδίου για την συνολική συμμόρφωση με την οδηγία INSPIRE έχει ήδη δρομολογηθεί. Κατευθύνσεις και τεχνικά εργαλεία για το μεσοδιάστημα ήδη έχουν παρασχεθεί μέσω της λειτουργίας και της αναβάθμισης του Συστήματος Πληροφοριών Γης. Για την ανάπτυξη και λειτουργία της υποδομής απαιτούνται οι έγκαιρες δεσμεύσεις των φορέων που είναι υπεύθυνοι για τους παραγωγούς δεδομένων που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου και της οδηγίας, ώστε αυτοί να υποστηριχθούν, να καθοδηγηθούν ή να υποχρεωθούν όπου χρειάζεται, να θέσουν τα

δεδομένα τους κοινόχρηστα για το δημόσιο τομέα και να συμμορφώσουν την πολιτική διάθεσης σε τρίτους, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στη σχετική νομοθεσία.

8.3 Προτάσεις για την εφαρμογή της κοινοχρησίας και τη διευκόλυνση του διάθεσης της γεωπληροφορίας

Μέσα στις ενέργειες που γίνονται για την αναβάθμιση του Συστήματος Πληροφοριών Γης, υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και της τοπικής εταιρείας πληροφορικής HSData με ξένους συνεργάτες από την Ευρώπη (GEODAN και KPMG). Μέσα στα πλαίσια του έργου αυτού θα ετοιμαστεί ολοκληρωμένο Στρατηγικό Σχέδιο και έγγραφα προσφορών για την ανάπτυξη νέου Συστήματος Πληροφοριών Γης και επίσης την ανάπτυξη υποδομής γεωχωρικών και άλλων δεδομένων και την εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος. Στο έργο αυτό περιλαμβάνεται και η δημιουργία Πύλης Γεωπληροφοριών στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Μέσα από το σύστημα αυτό θα πραγματοποιείται κοινή χρήση γεωπληροφοριών και θα ικανοποιείται ένα μεγάλο μέρος των απαιτήσεων του Προγράμματος INSPIRE. Επιπρόσθετα άρχισε η προετοιμασία για την ανάθεση ετοιμασίας Στρατηγικού Σχεδίου για συνολική αντιμετώπιση των απαιτήσεων της οδηγίας INSPIRE, όπως επίσης και τη δημιουργία Πύλης Γεωπληροφοριών στο Υπουργείο Εσωτερικών και την ετοιμασία εγγράφων προσφοράς για τις υπόλοιπες ανάγκες.

Το Στρατηγικό Σχέδιο θα καλύψει όλες τις απαιτήσεις της οδηγίας INSPIRE και θα καθορίσει μεταξύ άλλων τους βέλτιστους τρόπους εφαρμογής της κοινοχρησίας και της διάθεσης της γεωπληροφορίας, πέραν της λειτουργικότητας που παρέχει το ΣΠΓ.

8.4 Ανάλυση της διαδικασίας παρακολούθησης και σύνταξης αναφορών και προτάσεις για βελτίωση

Μέχρι τη λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος της Εθνικής Πύλης Γεωπληροφοριών, τα αποτελέσματα των διαδικασιών παρακολούθησης εφαρμογής και της σύνταξης των αναφορών μπορεί να παρουσιάζουν προβλήματα, κυρίως λόγω του ότι οι διαδικασίες σήμερα είναι χειροκίνητες και δεν υπάρχει άμεση πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα.

Αυτό το πρόβλημα παρουσιάζεται και στις διαδικασίες παρακολούθησης που εφαρμόζονται και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο Υπουργείο Εσωτερικών αντιμετωπίζεται το ίδιο πρόβλημα, το οποίο αναμένεται να επιλυθεί με τη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος της Εθνικής Πύλης Γεωπληροφοριών και τα εργαλεία αυτόματης ή ημι-αυτόματης παρακολούθησης εφαρμογής της οδηγίας.